

15. aastapäev.

1919. aasta number 15. fop.

Meie Matus

Nr. 106.

Saupäeval, 27. (9. sept.) augustil 1916.

Nr. 106.

Saksaste võidupidu kallahetud linnas

Esimene rida (pahemalt paremale poole): 1. Noorem alamohvitser Aleksander Bachmann. 2. Jüri Riimeister. 3. Anton Lauri. Teine rida: 1. Aleksander Wellišinski. 2. Jaan Kodaniberg. Kõik Paide kreisist. Tegewas sõjaväes.

Proua Leeni lahutus.

Gwold G. Seeligeri lõbus roman. (Järg 5.)

"Mimelt!" kiitis Fritz.

"Igatahes võtan ma asja oma kätte ja astun ametivennaga ühendusse," kõneles Schläns edasi ja toppis piibu uueste tubakat täis. "Kui meile wastu ei tulda, algame protsessi. Bausneil on moodne mees, kes ikka ainult lahutab. Mina olen küll ka poisimees, kes naist pole saanud, aga mina annan ikkagi teist nõu. Juba põhjused on pärast. Üheksakümme asja saajast lapin jälle kottu. Bausneil aga lahutab. Mina usun, tema on põhjused mõttelikkult abielu wastane. Noh, eks me näe, mis võime. Kõigepealt oleneb see teie abitaasist ära."

"Oh!" ohtas Fritz. "Seal lõpeb kõik minu lootus."

"Dhoo, see ei lõpe hauast, wastas Schläns.

"Ja kui minu abitaasa veel järele annabki, siis on seal veel olemas Tillo-onu!"

"Ja mina ka!" hüüdis Schläns ja ajas enda sirgeks.

"Jääb ta oma lolluse juure, küll mina siis tale midagi ütlen. Ja kui asi veel ei parane, algame ta vastu protsessi. Saame siis näha, kas ta jääb wait või ei."

"Kas ei võiks teda lohe eestkõrja alla panna?"

"Noh, see oleks westi teie westile," naeratas Schläns.

"Kuid see sünnib alles, kui teised abinõud ei aita. Elage hästi ja astuge wahel sisse. Usun, et esitfa veel Dusterodesse jääte."

"Me turu minnes tundis Fritz südame ju kergema olemat. Ja ta meeleolu paranes veel märksalt, kui Anna Döringiga kottu sai. Neiu seisis tänawa nurgal konditorei atna taga, kerge kewadelleit seljas, ja filmitfes ahtale wäljapandud maiusasju.

"Teil näib isu olemat?" küsis Fritz ja kergitas kübarat.

"Kui hästi teie mõistatada oskate," wastas neiu häbelikkult ning punastas kui loolilaps.

"Ja Fritz palus teda lohwile, mis neiu ta wastu wõttis. Wäite õpipois teenis neid. Nad walisid endile kõige pimedama nurga ja teelasid tule põlemapanemise ära.

Fritz oli lõbusas tujus. Adwokatid sõnad olid kõik mured ta südamest wälja pühkinud.

"Ja ta leidis korraga, et Anna Döringit armastama hakkas. Seft see oskas toredaste juttu ajada. Ka Tillo-onu miljoniteft rääkis ta lord, aga ainult õige õrnaste ja tähendawalt. Ainult aegajalt effis mõni sõna ära, ja Fritzus

ärkas kriminalist. Wana kahtlus, et selles kaunis neius mõni saladus uinub, ärkas uueste. Anna oli kahtlemata ilusam kui Helene, tähendab: see Helene, kellega ta wiis aastat oli abielus olnud. Kuid selle Helene wastu, kes ta eila õhtul wangi wõtta lastnud, ei saanud Anna Döring mitte. See uus Helene aga oli tale kadunud! Seda tundis ta selgeste, kõigist Schlänsi lootustest hoopimata.

"Ja juba trofimise pärast otustas ta Helenet unustada ja Anna Döringit armastada. Ta tarwitfes ainult sohwalu neiu kõrwale istuda ja kätt tema piha ümber panna.

"Ja seda ta siis tegigi.

"Aga herra Semmelhad!" sõstas neiu. "Kui seda teegi näeb!"

"Kuid ei näe teegi!" hüüdis Fritz ja tahtis teda rinnale kõmmata.

"Nii üksna kerge see ei olnud. Effi põgenes neiu tema juureft teiselepoole lauda.

"Mitte!" tõrjus ta Fritzju läsi. "Mõtlege, kui see sanatoriumis teatawaks saab. Siin on nii palju lobasuid. Ja mehed on naistest weel hullemad."

"Mis sellest!" ütles Fritz õndsas elawuses. "Mina wilistan selle peale, seft ma pärim lord onu miljonid. Ja lõbutsema ma pean, see on tema kätt."

"Teie onu on üleüldse wäga huwitaw herra!" meelitas neiu. "Paraku ei hooli ta daamidest."

"Seda enam aga mina!" julges Fritz tõendada ning wõttis neiu kinni, et ta jälle puttu ei paneks. "Ja nüüd annate mulle muhu või minust saab mõrjufas!"

"Ah, herra Semmelhad," ohtas Anna ja hoidis suu musuwalmis. "Teie ju ei olegi nii paha kui teete."

"Weerandtundi hiljem läksid nad läbi kõige pimedamate kõrwaltänawate kaitäes koju. Alles sanatoriumiwärawa ligidal lahkusid nad. Suure tamme all, mille ümber pingid, said nad weel lord kottu, et lahtumisemus anda. Kardetaw see ei olnud, seft õhtusõigetell oli juba ammu lõõnud.

Kui Fritz tuppä astus, istus onu sohwal, ja tema ees auras teemafin. Poolik rummipudel seisis selle kõrwal. Fritz andis aru.

"Terwisjeks, pois!" hüüdis onu lõbusaste. "Nüüd hakame aga lõbutsema!"

"Ah!" tähendas Fritz ja mõtles Anna Döringi punaste huulte peale. "Selleks puudub mul osawus. Usun, et wilistlane olen!"

"Päris Martin — wõta wõi jäta!" kisendas Tillo-onu. "Kagu ta elas ja oli! Terwisjeks, lollpea! Küll mina sulle juba näitan, kust tuul puhub. Ja homme sõidame Hamburki."

Fritz jahmatas.

"Siis jään mina maha!" ütles ta otustawalt. "Saakfin ma Helenega kottu, oleks kõik mu lõbu otfas!"

"Mõistan!" arwas onu ja wõttis westitastust wäikse wõtme. "Mine keldrisse ja too üks pudel!"

"Ja Fritz läks. Seft keldrit hoidis onu kui warakamert. Et ta wõtme Fritzju kätte usaldas, tuli rabanduseft — wististe!

Fritz awas ühe pudeli hulga seast, walas poole rummi wälja ja selle asemele wett. Siis pani ta pudeli jälle kinni ja stanioli-kapsli peale.

"Kui Tillo-onu rummi proowis, lafsutas ta keelt ja arwas: "Weidi pehme!"

"Mitte sugugi!" wastas Fritz ja mattfes. "Igatahes tubli joot!"

"Kõige parem rumm termes maailmas. Saan ta otse-teel Jamaikast ja tapin ise. Wõtme usaldan sinu kätte."

"Tänan. Sinu usaldus on suur!"

"Onu rõhkis ainult. Alles kahe tunni pärast oli tal tarwilik määr käes.

VII

Helene kuulutuse peale "Sommitulehes" ei tulnud teegi. Iga kellatõdamise peale kargas tädi püsti.

"Ära waema ennast!" arwas Helene. "Seft kes loeb "Sommitulehte"? Olesime pibanud "Õhtulehes" kuulutama."

"Ah, fina oma "Õhtulehega"! pahandas tädi.

"Fritz arwab seda ka!"

„Kes on Fritz?“ küsis tädi terawaste. „Kust saadid on Fritz autoriteediks saanud?“

„Paljudes asjades wististe mitte!“ ütles Helene haawatult. „Aga neis elu wälistes asjades on tal omegi teataw kogemus.“

„Tähi jutt!“ otustas tädi. „Jäta liiwa filma, eht Semmelhachi moodi!“

Jälle kõlises kell. Ruid see-
lord mitte uksele. Helene ruttas telefoni juure. Seal ootas Bausneit. Ja Helenel oli ainult kuulata. Siis pani ta telefoni käest ning ohlas. Põsed õhetasid tal.

„Mis on?“ küsis tädi uudishimulikult.

„Tillo-onu patub mulle kahju-
tasu!“ ütles Helene toonitult.

„Seda sa ei võta!“

„Kalmkümmendtuhat marka!“

„Kalmkümmendtuhat!“ koge-
les tädi.

„Ja ma võtan vastu!“ ütles Helene natuke aja pärast kindlaste.

„Leeni!“ hüüdis tädi käsi ringutades. „Seda ei tee sa mitte!“

„Miks mitte?“ wastas Helene.

„Mina ei saa sinust aru. Mis paku-
tatakse, seda ei lüüta tagasi!“

„Kes teab, kelle weri selle raha küljes kleebib!“ küsis tädi ja ajas sõrmed taewa poole harki.

„Mina seda ei tea!“ wastas Helene lihtsalt. „Ja ma ei ufugi, et Tillo-onu sellepärast kellegi on surnuks lõõnud. Mul ei ole selle eest ta mingisuguseid kohuseid, nagu ta tähendab. Raha on minu jaoks juba pangas. Tarwitfen doktor Bausneiti käest ainult tšhekiramatu ära tuua.“

„See on lõks!“ kaagutas tädi. „Ära tee seda. Müüid enda ära. Leeni, võta minu sõna kuulda. Mina tunnen maailma ja tunnen ka Tillo-onu!“

„Ma võtan raha siiski vastu!“ otustas Helene trossiwalt. „Oh Leeni!“ ahastas hea tädi. „Ma ei tunne sind enam ära. Niisugust paturaha üleüldise puudutada. Parem wistaksin selle wette.“

Helene waitis kangekaelselt.

„Leeni!“ karjus tädi. „Kui sa selle raha võtad, ei usu ma sind enam. Siis on Fritz oma nõrga kõlblusega ka sinu külge hakanud.“

„Wäga võimalik!“ ütles Helene mõttes. „Kes wiis aastat inimesega koos elab, võib muutuda. Kas tuled ka doktor Bausneiti juure kaasa?“

Tädi raputas pahaselt pead.

„Sumalaga, tädi!“ hüüdis Helene, niipea kui riidesse oli pannud, ja pistis käbaraga ehitud pea kõõgiukse wahelt tupp. „Ära ole minu peale pahane!“

Thella-tädi süda läks pehmeteks, kui nägi, et Helene poolt järelandmist ei tulnud.

„Aga ütle mulle weel ainult seda,“ palus ta. „Mis sa selle hulga rahaga teed?“

„Ostan asju!“ hüüdis Helene ja lausutas käsa. „Ja sulle, tädi, kõige enam.“

„Palun wäga!“ ütles tädi kindlaste. „Mulle ei ole midagi tarwis. Sellest rahast ei võta ma pennigi, olgu siis wahelt mõne kompweki.“

„Kui wähenõudlik!“ naeris Helene. „Mina tahtsin sulle siidikleiti osta.“

„Leeni, oled sa hulluks läinud?“ hüüdis tädi hirmunult. „Seda mina selga ei paneks — pea seda mees!“

„Noh, et sa saa näha!“ trumpas Helene. „Ma usun, helehall tumerohelisega pasib sulle kõige paremine.“

„Misugune lollus!“ pahandas tädi. „Osta parem midagi enesele, sulle on seda enam tarwis.“

Inglise lafaretis. Sõjahaawatu jutustust kuulamas.

Doktor Bausneit wõttis Helene nõiduwa armastusewää-
riikkusega vastu, tõi ise oma käega aktid ja soris neid.

„Austatud armuline proua,“ algas ta — 30,000 marka olid ta aupakkimiseks teinud — „Teie aktid on tulihääd. Mul on wäga hea meel, et minu nõuga rahule jäite. Olge kindel, et weel enam wõidame!“

„Tänan!“ ütles Helene wastikust tundes.

„Mitte nii alandlik olla!“ naeris adwokat. „Oleksid seadused minu teha, siis kaotaksin abielu üleüldise ära. Seft wana ja kõlblusega asutus. Minus inimesekohane asi on waba armastus.“

„On see abielus siis wõimata?“ küsis Helene.

„Täi!“ otustas adwokat. „Mina oleksin tähtajalise abielu poolt. Areenimiseseadused nõuawad seda käskiwalt. Wite aasta sees muutub inimene. Wõtame näituseks teie abielu. Teie edeneite, teie mees edenes, kuid wastupidi. Minult pettumus on tagajärg.“

„Teie seletused on kaunid,“ otustas Helene, „kuid lähemal katsumisel ei kõlba nad. Kas siis abielurahwas iial ühelepoole ei wõi edeneda?“

„Erandid lõendawad seadust,“ seletas adwokat ja seletas tale, kuidas ta tšhekiramatu peab tarwitama.

„Sia kirjutate summa ja sija oma nime!“ seletas ta ja andis tšhekiramatu wiisaka kumardusega ära.

Helene pistis selle oma käsitaskusse, tänas ja tõusis õhetawal palgel ules. Doktor Bausneit saatis teda ühenti, mis kolinat proua taga kinni läks. Siis äigas adwokat käega üle otsaessise.

„On tore naine!“ ümises ta. „Ja lähed wäiksele ametnikule. Ja tark on ta ka. Sumal teab, kus naistel mõni lord filmad on.“

Siis astus ta peegli ette, harjas oma wurrusi ja kõlitas kirjutaja järele.

Helene aga ostis kaup. Nagu palawikus rändas ta suurte afende taga, millest ta waremalt wäiksest mõõda läinud. Müüid aga tundis ta kõigi nende asjade järele jowastust. Waewalt küsis ta hinna järele. Kõige ilusamad ja paremad asjad wälis ta wälja. Ostis ja maksis, ostis ja maksis. Ka Thella-tädile.

Wiimaks waatas ta kella ja toibus. Wits tundi oli lennul läinud. Ta arwas peas järele, kui palju ta käll juba wälja oli annud. Seda oli üle kolme tuhande marga. Ruid see ei teinud tale muret, wastuoksa, ta süda oli terge.

Nüüd alles, mil ta šokoladitoas šokoladi jõi, küsis ta eneselt, mis ta nii paljude riietega dieti peale hakkab. Kuid wastust ta selle peale ei leidnud. Kui ta Mädlerist mööda läks, peatas ta. Väljapanud hiiglahover küttestas ta tähelepanekut. Nüüd oli ta tee leidnud. Abielu oli otjas, tarwis oli reifida. Ta oli alles noor, tarwis oli elu maitsta. Mis Fritz wõis, wõis temagi.

Ja juba seisid ta äris ja soowis enesele merereisi tarwis kats kohwrit.

Ta imestas ifegi selle kindluse üle, millega ta reisi kawatse. Kas ei olnud ka Fritz midagi reissist rääkinud, kui Tillo-onu kaart tuli? Ümber maailma oli ta tahtnud reifida. Ja seda wõis tema, Helene, nüüd ka. Ja ta walis ja walis, ja pidi ikka jälle Fritz peale mõtlema, kes walimisega kohe oleks walimis saanud. Ja ta wihastas, et alati pidi Fritz peale mõtlema!

Wiimaks ostis ta kats suurt ja kallist kohwert Fritz trotsimiselt, kes odawa kohwri oli ostnud.

Arst lahkudes tuli tale läwel uus ostjanna wastu, kes nagu kuninganna siidis kahises. Kas ei olnud see Cilli Wengart, kuulus näitleja, kelle kuulsust kõik kuulutusefam-bad pafundafid? Iseäralik tunne roomas Helenel üle selja. Ja läbi waateakna silmitses ta koolijõbrannat, kes teda ei olnud ära tundnud.

Cilli Wengart ostis suure kohwri. Kas tahtis tema ka ära reifida? Helenele tuli meelde, et ta sellest oli ajalehest lugenud: Cilli tahtis kodulinnast Berliini rännata.

Alles õhtueel jõudis Helene koju. Tädi wõttis teda magushapu näoga wastu. Katskümendkähetsa paffi ja karpi oli juba ära toodud ning seifid toas wirnas. Tädi ei jõudnud imestada, kui üks asi ilusam oli kui teine. Helene passis enesele kohe üht shiffongist kleiti selga ja pani hiiglasuure kellatujulise kübara pähe.

„Ma jään otse lolliks!“ imestas tädi. „Ei mina oleks iial arwata wõinud, et nii toredust armastad!“

„Kui see mulle nüüd nalja teeb?“ hüüdis Helene lõbusalt. „Olen küllalt kaua Lühke-Triinu olnud.“

Tädi suutis ainult pead raputada ia pitssi ning riideid kobades nende hindu mõtstatada.

„See ilus raha!“ ahastas ta. „Oh, see ilus raha! Kui kergemeelne ja oled! Seda poleks ma sinust iial arwanud!“

„Tead, ma olen järele mõtelnud ja lähen teatrisse!“ ütles Helene ennast peegeldades.

„Jumal Jumal!“ hüüdis tädi, nagu taewast maha kukkudes. „See on juurepäraline mõte! Kui sa aga tahaks. Kuid mina seda ei usu. Siis wähemalt oleks neist riie-test kaju. Seft sina pole enam loll plika; oled juba palju näinud ja saatsid wististe õnnelikult!“

„Oh!“ ohkas Helene ja laotas käsi. „Soowiksin weel ainult Tillo-onu kaela kahetorra käänata!“

„Misugune mõte!“ jahmatas tädi. „Veeni, ma ei tunne sind enam ära. See tuleb wist kleitidest.“

„Wõib olla!“ wastas Helene pisut wäsinult, istus tooli peale ja toetas pea käte najale. „Rägin Cilli Wengharti. Kas ei lähaks ma tema juure?“

„Jumala pärast!“ hoiatas tädi. „Sa tead ju, et ta lode-wate elukommetega on ja ise sellest ei hooligi.“

„Mina teen, nagu ei teaks ma sellest midagi,“ arwas Helene. „Kuuleksin ta käest palju.“

„Minu sõna ja ju ometi enam ei kuule!“ ohkas tädi alla andes. „Juba lapsena tegid mulle raskust. Kui sul midagi pähe tuleb, wiid sa selle ka läbi. Sõida siis Cilli juure. Aga näitlejanna's ära sa Jumala eest mitte saa, niisuguse's mitte! Siis wihaksin ma sind. Aga seda pole mul ju tarwis laktagi!“

Kui Helene uksest tahtis wälja minna, panid kats hiiglahohwrit ta tee kinni.

„Mu Jumal!“ jahmatas tädi. „Ega's ometi need siia ei tule?“

„Kuhugi peab nad ikka ulualla wiima,“ wabandas Helene naerdes. „Kõige efiti tahtsin ma sinu seltsis merereisi teha!“

„Veeni, tahad sa mind ära tappa?“ oigas tädi ja wajus purustatult toolile. „Merereisi? Ma olen juba enne Cuhaveni jõudmist furnud.“

„Ära kardada!“ rahustas teda Helene. „See tuli mulle alles pärast kohwrite ostmist meelde.“

Thella- tädi silmitses imestades kollaseid hiiglahohwrit, kuna Helene Cilli Wengarti juure sõitis. Näitlejanna pitutas kollases siidiõjjakis sohwal ja suutsetas paberossi.

Tüdruk teatas, et teegi daam ta jutule soowib.

„Mis tal seljas on?“ küsis Cilli ja aegutas.

„Toredaste!“ wastas tüdruk.

„Siis saakke ta saali!“ käskis Cilli, korraldas peegli ees juukseid ja kammist ning tippis puudripinsliga nägu. Siis astus ta saali, kus ta kas mõne oma austaja wõi mõne armukadede naise arwas olewat. Kuid ootaja oli ainult Helene.

„Kellega on mul au?“ küsis Cilli pisut kõrgilt, seft ilus, priske nägu wõis ta tuju ära rikkuda.

„Aga Cilli, kas mina siis nii wäga olen muutunud?“ küsis Helene ja andis tale kätt.

„Kuid sellegipärast, ei mäleta tõeste mitte,“ wastas Cilli ju pisut soojemalt.

„Noh, siis mõistata!“ andis Helene nõu ja istus tooli-leenile.

„Mõnda istus harilikult Veeni Schneverking!“ ütles Cilli. „Veeni, see oled ju sina!“

Ja nad kaelustasid üksteist.

„Aga inimeselaps, misugune sa oled!“ hüüdis Cilli imestades ja silmitses teise kostümi igast kandist. „Mina kuulsin, et wäitsele ametnikule mehele läksid?“

„Kuid lasen enda lahutada,“ tunnistas Helene rõhutult. Cilli wilistas:

„Siis on sul juba teegi teine?“

„Mis sa minust õige arwad?“ pahandas Helene otsekoheselt. „Mii siis ikka weel wana wilistlane!“ naeris Cilli üle-annetult.

„Noh, ka niisuguseid inimesi leidub maailmas!“

„Ma tahan näitlejanna's hatata!“ seletas Helene tõsiselt. „Mii iuguste põhjusedetega?“ andis Cilli naerdes tagasi.

„Jah, aga kuidas sa seda mõtled? Ega sa ometi ütli walge wares teiste seas taha olla?“

„Muidugi!“ trumpas Helene. „Mul on ju raha ka!“

„Mis aga pikalt ette ei löö!“ täiendas Cilli. „Ära pane pahaks, aga sina ei tunne näitelawa. Kui wõiksin, riputaksin kõik selle kupatuse jälle warna. Mul on hea meel, et minu juure tulid. Siis kuuled tõtt. Küll mina näitelawa su meehest läilaks teen. Selle peale wõid kihwti mõtta. Aga nüüd jutusta, kuidas see kõik nii tuli!“

Ja Helene jutustas kõik ära.

Cilli naeris kõlawalt.

„Siin pole midagi naerda!“ ütles Helene haawatult. „Fritz tegi mulle ju häbemata ettepaneku!“

„Tore!“ oigas Cilli ja keerutas ennast tugitoolis. „Sinu oma mees teeb sulle häbemata ettepaneku! Peab see aga tore pois olema. Kui mina teda näen, meelitan ma ta sinu käest ära?“

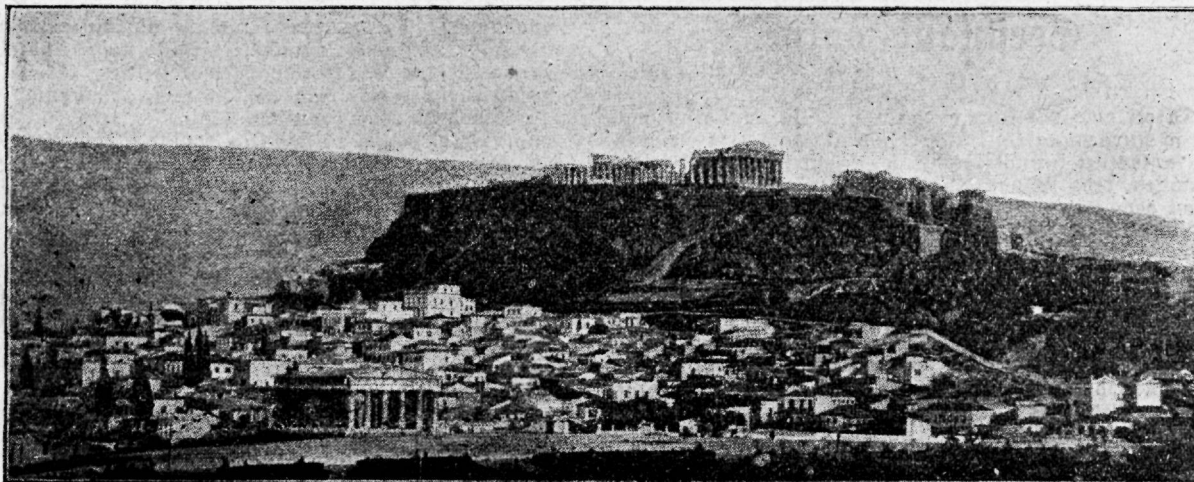
„Palun!“ ütles Helene huuli torutades.

„Luba, et ma sulle kui wana sõber midagi ütlen!“ kõneles Cilli tõsisemalt edasi. „Uun, et sa kõige suurema lolluse tahad ära teha. Tillo-onu miljonid pole ju nalja-asi. Ja mis sinu mees sulle ette pani, on wäga mõistlik. Ma kahet-sen, et teda ei tunne. Ta meeldib mulle kangeste. Seda wõid sa ka tale ütelda.“

„Meie räägime teineteisega ainult adwokadi laudu,“ seletas Helene.

„Noh, need tahawad ju ka äraelada!“ wastas Cilli tortawalt. „Oigu ja siis hoiatatud. Ma tean ju ette, et see ei aita. Sina tahad lahutust. Aga kui inimene on wiis aastat abielus olnud ja tal lapsi ei ole, siis on ta kõige kar-detawamas wanuses. Kui rõemus ma oleksin, kui mõni ametnik mu oleks naiselt wõtnud. Aga mind ei tahtnud teegi!“

„Sa ei tunne seda elu!“ wastas Helene ja tippis warju-otraga pörandat. „Mina tundsin enda need wiis aastat puru-õnnetu olewat, kuigi ma seda kellegile ei ütelnud!“

Athena ühes Akropolisje waretetega.

Looduseisu on Athena, Greeka pealinna, ümber wähe leida. Wersta 7—8 ei ole muud kui wiljakandmata lagendit ja ainult imestada wõib, millest need tuhanded kitsed ja lambad, kes seal päikesest kõrwetatud ja peaaegu paljastel lagenditubel karjas, omale toidust leiawad. Teed mööda sõites, tõuseb paks, tihedalt tolmutu pilw. Linna lähemal juba algab „püha“ oliwimets. Muinasjutt kõneleb, et selle metsa jumalanna Athena ise istutanud ja selle kasuliku puuwilja linnale kinkinud. — Sinna paistawad siit ja sealt puude wahelt 500 aastat enne Kristuse s. ehitatud müüride waretet silma, wilkawatud mööda ka ritaste athenlaste suwemajad, kes wiljapuu aedu. Aga otse teie ees terfiks ülesse Akropolisje mägi — wana-Greeka kindlus. Seal oli Athena jumalannale Palladale pühendatud tempel imeilusate raidkujudega. —

Uulitjad Athenas on kitsad ja mustad, majad madalad, enamaste ühetõrdsed. Kuival ajal on siin nii kange tolm, et isegi hingata wõimata, wihmasel ajal — läbipääsemata muda. See on wana linnaosa, uus linnaosa kannab juba rohkem Europa suurlinnade laadi. Suwitawam on siiski wana linnaosa oma wanade walgest marmorist sammastega ehitustega. Wanal ajal oli nimelt iga Greeka kodanik ainult riigi päralt ja eramajades ei olnud toredus ega uhtus lubatud. Riigi poolt ajutatud majad aga hülgasid otse ilust, toredusest ja kunstitõõbest.

Kewadel ja sügisel on Athenas ilus elada, kuid suwel ei ole seal kange kuumuse ja tolmuga päralt, talwel jälle külmade tuulte päralt kuigi meeldiv.

„Seda sa ainult luistad!“ seletas Cilli. „Mind sa ei peta. Ainult Lillo-onu häbematus ajas su hinge täis. Kuid see läheb jälle mööda. Kes wõib siis koge wiimast abinõu tarwitada. Kirjuta oma mehele ja wõta ta häbemata ettepanek wastu. Kui sa oma abikaasast weel pole aru saanud, siis tuleb see arusaamine kõige ligemal ajal ometi!“

„Aga ma ei taha!“ hüüdis Helene ja lõi jalga wastu pörandat.

„Trotsw oled sa weel ka!“ naeris Cilli. „Kuid see pääsib sulle hästi. Pealegi oled sa palju ilusamaks läinud. Mina olen sinu peale otse kade. Palun, see pole kellegi meelitus!“

„Sa laidad mu nõu siis ära?“ küsis Helene, tõusis üles ja lõi riided sirgeks.

„Kas peab see tõeste näitelawa olema?“ sõnas Cilli. „On ju weel teisigi ametisi olemas.“

„Aga mina igatsen.“

„Mehe järele!“ täiendas Cilli. „Seda ma juba tunnen!“

„Palun waga!“ wastas Helene kindlaste. „Kui sa temast weel tõrd räägid, lähen ma koge ära. Mina ei taha temast midagi enam kuulda. Mul pole temaga enam asja. Ma ei taha temaga tegemist teha — kuulud!“

„Temperamenti on sul ka!“ wastas Cilli. „Ma näen, sa ei jäta enne, kui sõrmed oled ära põletanud. Tule siis Berliini kaasa!“

„Tõeste? Sa wõtad mu kaasa?“ hüüdis Helene õnnelikult.

„Seameelega!“ seletas Cilli ja laelustas teda. „Ja kannan selle eest ka hoolt, et ette wõid astuda. Minu tiikis on nimelt üks wäike Amerika neiu! Selle oja peale oled sa ilukõlbulik ja ma tuudin sulle selle oja pähe. Pea peale ei ole sa kukkunud, kuigi sa seda selles tiikis olla wõiksid. Sest see tiik on üleilbse lollus. Aga mis sellest? Inimene

saab lõbu. Ja wõib olla, ehk õngitsed omale ka mõne rikka ameriklase. Reid on suwel Berliinis küllalt ringi jooksmas!“

„Mina ei lähe tial enam mehele!“ seletas Helene rõhuga. „Kes siis abielust räägib!“ naeris Cilli kuitwalt. „Sina oled loll. Aga küll ma su seest lawandiduwuse juba wälja ajan. Siis astun ma weel tõrd ette. Ole nii hea ja jää tulemata. Mul oleks sinu ees häbi, kui nad minu loorberi sisse ära uputawad! Ja kolme päewa päralt reifime!“

Siis läks Cilli oma wõitstikult sisse seatud magadistuppa, pani endale ruttu teised riided selga, kutsus telefoni teel auto ja sõitis Helene seltsis kuni teatrini. Siis käsits ta Helene Cimbütteli wiia ja nii jõudis Helene weel enne õhtu-sõõki koju, kus Thella-tädi ta küsimisterahega üle puistas.

„Berliini?“ hüüdis tädi kohkudes. „Hirmus!“

„Sa tuled ometi kaasa?“ hüüdis Helene täis tuld. „Sumal hoidku, Berliini?“ ütles tädi ja wärises. „Mind ei jõua kümme hobust sinna wedada. Kui sa Hamburki oleks jäänud, oleks see mulle kõige armsam olnud.“

„Asta päralt olen jälle siin!“ töötas Helene. „Ja kui wähegi aega on, tulen siin lihawõtteks waatama!“

„Mu Sumal!“ oigas tädi roidunult. „Mis ütles Eritz, kuuldes, et teatrisse lähed. Ma usun, ta kirjub karwad endal ükikult peast wälja. Sest ta wihkas teatrit alati.“

Wiimaseid sõnu Helene enam ei kuulnudki. Sest sõna „Fritz“ kuuldes oli ta sõnalausumatast wälja läinud. Kolm päewa hiljem oli peawakalis tädi ja Helene wahel sõdamilik jumalagajätmine. Cilli abil läks kõik libedaste. Nii sõitis Helene Berliini.

Kui rong Bergeborfist mööda miirises, kobas Helene taskus iheliraamatut. Seda ei olnud ta unustanud. Põfut üle 25,000 marga oli tal weel. Ta toetas pea Cilli eestujul wäsinult waguninurka, pigistas filmad kinni ja püüdis mõtteid Fritzju pealt tõrwale juhtida. (Järgneb.)

Geefnane naine.

Pildite sõjaluft.

Ta oli oma raske saatusega rahul, ja kannatas wägewalt ja nurisemata kõit, mis teenistus peale pani. Eht küll jüda lahtumisel kaunist kodust, wanematest, ja weel — ilusast naisest, teba ta paar lähikest abieluaastat kõigest hingest oli armastanud — teenistusesse tulekul esiootja lõheda ahwardas, aga pea jäiwad mäsawad tundmused waitsemats, ja ta nägi selgeste, et ohled midagi ei awita — nii siis mattis ta kõit walu ja igatsuse sügawasse südame põhja, ja ootas igatsedes aega, mil jälle oma armsa naise — oma Hildate — rinnal mäsawatest sõjatormidest wõiks wälja puhata — jüdamlikul sõnadel temale kõiki oma nii mitmesuguseid juhtumisi jutustades.

Minusesed lõbustajad, mis igatsawat südant elustasid ja surma piirtoomas tuimnejaid ja kwiinejaid tundmusi uuenbasid — pehmenidasid, olid naise kirjad, milledest esiootja sügaw walu ja igatus wälja woolas. Ta luges neid pisarsilmil — salaja, oma tundmuste woolu seltsiliste eest warjates, ja iga sõna elustas — jowastas ja kojutas tormis wäsiwaid tundmusi.

Esimestel teise sõja aasta päewadel oli nii kui wäikest muudatust kirjades märgata — nende toon oli nii kui tagasihoidlik, ja nendes nii kui peitus midagi, mis südamesse nii kui salajat kahtlust oleks peitanud. Ta ei pannud aga seda tähele — armastus wõitis kõit teised tundmused, ja eht küll tihti südamesse nii kui wägise ägedad waluhood tungisid — siiski lämmitati nad mehifelt ja ainult kahes suures piaras, mis mööda püsirohku suitust mustaks läinud põsti alla weeresid, enesest niiskeid joonekeste järele jättes, wõis nende mõju märgata.

Tänane päew oli ükiraske. . . Juba hommiku loidikul algasid märjehwad suurtilgid oma häwitawat tegewust, ja tuhanded nägiwad wiimast korda ilusa suwije päiteste hiilgust, mis nii kui trööstides oma heledail kiirtel läbi püsirohku juitfu ja tolmurpilwete weres lamawate kehade peale waatas — kehade peale, kes igatsedes ainukest päästjat — surma — ootasid. Tuhanded — teba aga surm puutumata oli jätnud, tungisid edasi — nad ruttasid, kõiki muud unustades, põlgades surmale wastu; nende südames leidfid ainult aset kaks sõna: surm wõi wõit. Kõik teised tundmused olid äritusetuhinal nii kui kõrwale heidetud. Ainult maas lamawate surejate huultelt wõis see, kellel wõimalik oli kas seltsimeest jumalaga jätta, eht teba kuidagi awitada — ainult nende huultelt wõis mõnda üffitult rõlawat nime kuulda: seal saatis sureja mees oma leinama jäewa naisele wiimiseid terwitusi.

Surm lahingus ei ole niisugune, kui ta end kodu rahulikus elus pildistab — siin on hoopis teises kujuk ja olekus see, teba mitmed nii kardawad. . . siin wõib külmawerekselt põlewas walus wingerdajad surejat waadelda, ja igatse tunneb kui peaks see nii olema — igatse mõtetes seisab, et ta tulewal filmapilgul niisama wõib werise maa peal wäherdada, kui tema ees olew sureja — kõikide tundmused on wägewa, ülekõrge mulje tagajärjel juba aratardunud, ja nii siis wõib külmawerekselt juhtumisi, mille üle hariilikult kohkuma oleks pidanud, — waadelda.

Ühes pimeduse tuletuga waitis ta mürin — ja inimesed, teba saatusewõol täna ei olud surma kiskunud, wõisid jälle hinge tõmmata. Jälle, nii kui salaja, nägemata kae wõimul suruti igatse südamesse tema hariilikud — igapäewased tunded tagasi, ja ühes sügawa ohlega muutus end hulk metsalijernajaid olewusi inimesteks.

Ka August — nii oli meie praeguse pildite peategelase nimi — ohlas täieft südame põhjast — ja tema esimene mõte oli: „Oh Hilda; kui ja oleks tänane päew minuga ühes wõinud olla! — Mis ja oleks siis mõtelnud?“

Peale werist näitemängu waitfel õõl niiske maa peal lamades tekkisid Augusti waimu ette mitmesugused elawad pildid.

Ta mäletas — kuidas ta oma nooruspäewadel mureta lõbusaid minutisi waitfedes julgeste tulewikule filma oli

waadanud. Ta mäletas, kuidas nii mitu paari filmasi nii ihaldawalt noore neiuteste õrnailt nägubelt salaja olid waadanud, kui ta, kas pühapäewal kiritus, eht jälle seltsimajas oli suurema rahwahulga jella ilmunud. Ta oli loomu poolest pehme ja tihti wistas ta seltsi hulgas mõne tuumata ja lõbusa naljajõna — mille üle tuulajad kõigest südamest naersid — ta kehahituse ja näo poolest oli loodus teba ehtinud; ja nii pidasid naabrid — ja iseäranis noored neid temast lugu — ja igatse tundis end õnnelik, kui August oma tähelpanemise iseäranis kellegi poole pööras. Ta oli aga kõigi neiude wastu tasakaalu hoidnud — ja armastus ei puudutanud enne ta noort jüdant, kui ta oma tulewase Hildaga totku juhtus, kes kõhe tundmata leegi tema hinges üles õhutas. Esimesest nägemisest oma tulewase abitaasaga awanes Augusti tundmustes uus elu — ta tundis, kuidas muutumata kindel armastus teba igaweste armsamale pühendas. — — —

Ta waimu ette ilmusid Hilda määramata õnnest särawad häbelikud filmad, kui ta temale waitfel suwedõhtul oma põlewat armastust soojail sõnadel awaldas, ja kuidas siis neiute armastuse ja õnne tungil wäriwedes, end temale wastu rindu oli suranud ja pisarsilmil sojistanud: „August — armastan sind üle kõige — ma armastan sind kui pühadust — mis mulle näitab kättesaamata olema — sinu kões on mu saatus — mu elu ja surm; ma olen ju armugi salaja sinu. Igaweste. . .“ Ta mäletas, kui wägew tundmused mulje esimele juudlemise järele tema tugewa mehe keha wäriwema pani, ja kuidas ta nii kui läbi magusa une Hilda armastusesojinat, — mis wiimane, pead nii abiotfiwalt tema rinnal wastu wajuwades, oli temale kõrwale sojistanud — jowastawalt kuulas, ja kuidas kangel sõna warjus helisew õõlinnu piiksumine tulewikuts nii kui õnne ja armastuse soowisi oli awaldanud — ta mälestas kuidas ta põlgades kõigist teelatud juhtumistest — mis puhast abieluawast oleks wõinud tumestada, mööda oli libijenud, ja oma tundmused oma armsamale naisele, oma Hildale — siinamaani muutmata oli hoidnud.

Mäletas, kuidas lahtumisel pijarad Hildate ilusaift filmadest wälja olid purstunud — kuidas Hilda minestuses lahtumiseawal tema kätte wähele langenud, ja kuidas ta siis, minestuses wiidawat naisuteft õrnalt juudeldes ja lähedal seiswate wanemate hooleks jättes, nii kui hullumeelne wagunisje oli tormanud, kus teba waluhoo, lämmitades hinge kinni mattes, nii kui uimaseks oli teinud — ja ta oli põlewat tungi tunnud waguni rataste alla libijeda, mis nii kardalt tema all põrisesid. Mäletas, kuidas wõeral pinnal wiidibides lahingu wähe — ja puhkeagadel nii mitmedki noored wõõrad neid ja naised temale märku olid andnud, oma tundmusi jagada, ja kuidas ta waimu ette tihti kõige kangema kinfatuse ajal Hilda pilt oli ilmunud — mille peale ta nii kui kord Joosep Potiwari naise eest iga kord oli põgenenud.

Ta kujutas omale tulewat jällenagemise filmapilku waimus ette — ja tundis end nii õnnelik olewat juba neist mõtetest, et kord peale rastuste ja waewa armsa Hildaga jällegi kokku saab.

Oh — igatsus ja armastus, mis kangel kallimast olewuseft sõjamehe rinnas peitfeb! — Sa oled nii wägew — nii puhas, ja püha, ja sinust saab närtfiw süda elu ja kojutust. Sinu abil wõidetakse kõit rastused ja kinfatused — ja ilka wiid ja igatseja ja armastaja südame kõigist roppuseft wõitjana läbi — nii et ta wiimati täieste selle oma on — kellest ta on idunenud ja wälja kasunud — nii et ta wiimati ilka oma ideali — oma paleuse omats jäeb, nii kui küd, mis tuseft läbi on läinud.

Oh puhas armastus — mis on ilma finuta elu eht surm!

August oli lõbus seltsiline. . . kui ta end, nii kui kõit päewaseft wäsimuseft wälja oli puhunud — oli esimene püüd sõpradega kokku saada, kus, möödaläinud lahingu juhtumiste üle jutustades, rahulikult piipu wõis tõmmata.

Wõitlusetuseft wähe eemal, kuhu eilased wõitlejate hulgad puhkele on määratud, on end roheline muru peale umbes wiis meest paigutanud, ja nende lõbus jutujamine ja

naer kõlab nii koduselt, nii armsalt võõras hommituses õhus — sest sõnad on taunis kodukeeles kuulda. Seal on end ju salgate Eesti poisja koftu korjanud, ja emakeele sõnad kõlavad nii armsalt, et tahtmata seisatama jääb — ja kuulad, mis üle kallid suguvennad jutustavad, ja ja kuulad heameelega sarnaseid sõnu:

„Oh ja k... — no küll oli krabim, üks poolhull püüdis mind püüspäraga häimata, aga mina olin karmem, ja rabašin temale niisuguse kriipsu mõõgaga kõhu peale, et k... söõgiisu igaweseks kadus.“

„Ahahaa, see ei ole veel midagi, aga üks täiwammus kopsas mulle seljatagast ühe kõwa asjaga filma peale — näe, film on veel praegugi sinine — ega siis loll waata, tühja ta lööb, nüüd päris häbi — mõni rumal mõtleb, et olen kellegiga katelnud!“

„Aga miks ja teda ei tänanud?“

„Eks ja katju! — Oid ju, pelemusel, kärned jalad, ja enne kui ma hobuse ümber sain pöörata, nägin ma ainult, et mehel must tiikuga supikulp müüsi asemel peas oli. Siis ei olnud muud peale hakata, kui ajasin piigi otsapidi ühele habemesse, kes oma suitsunua otsa minu poole pööras, ja siis veel tastust padruni hõlmas otsima — ta mõtles wist, et ma nii loll olen, ja tema püüsi otsast sisse hakkan pugema, kõige hobuse ja sadulaga...“

„Hahaha; mis sul sellega asja oli, ja parem annud sellele, kes sulle sinise klaasiga prilli kinkis.“

„Ah, üks tühi kõit — ta oli ju prillimeistri onupoeg, sest et tal niisama sugune kulp peas oli, kui sellelgi“...“

Wihakelt wihistades lendab kuul üle kõnelejate peade, ja lähed paarikümne sammuga kaugusel plaktatades lõhki, oma ümber tulefõdemeid pildudes...“

„Waata, kurbadit — mõtle jälle mädanenud kartulitega meie poisja pilbuma hakata.“

„No — see ei ole kartul, sel ei ole hapu hais. Wot, eila olid küll täitja hapud kurgid, mis ta meile, wa' tubli pois, lõunaks saatis.“

„Jah, päris wanaleiwa hais oli töösel mann...“ segab jutu hulka lamaw wõrulanane.

Tihti on kas siin eht seal kuuli wingumist kuulda — mis tihti ühna lähedal lõhleb. Reegi ei pane aga seda suuremat tähele — kui mõnele wast kild kuhugi trehwab, mis peale see kusagilt kinni haarab, siis kuulab ta naeru, ja sõnu: „Sammusta katti“ — eht — „wista tagasi; ei ole tarwis.“

Kui aga mõnele tolmule eht liitwa, mida lõhker kuul kaugele laiali raputab, kas suhu eht filma juhtub, mille peale see, iseenesest mõista, tolmule wälja sülgades, kraaksuma hakkab, kuulab ta hüüdeid: „Sülita, wend, wälja — ei kõlba; on toores“ — eht „anna mulle ka! Kas on hapu?“ jne.

Sirmust ja ehmatusest ei ole jälgegi märgata.

Äkki aga segab meie tuttawa salga lõbusat meeleolu teegi, kelles meie tutawa Augusti tunneme, sõnadega:

„Mis pagana lugu nende kirjadega on — juba kolmas nädal, ja kodust ei ole veel kirja!“

„Jah; tõsi küll — ta mina ootan juba nii, et hambad päris kurnwad — aga kirja ei ole — ei ole!“...“

Lõbusa seltskonna meeleolu on filmapilk muutunud — kõit jääwad wagaseks, igati on oma mõtetega tegemist — igati mõtleb kodu peale — igati hinges põleb igatsus kirjade — sellega ühes kodu järele, ja kõit näitab nii kurb, nii igaw olewat — ei tee lõbu enam kuulide lõhkimine ja wiilistamine.

Nii kui wastuseks igatsuse peale kõlab kusagilt hüüe: „Kirjad.“ — Sel sõnal on imelik mõju. Üle künaste — kwiide, kwiide, supikatlate ja lamajate selfiliste tungiwad

Peale lahingut.

kõit, üksteisest ette püüdes, kõha poole, kust nii huwitawad sõnad kuulda olid, ja igati suust kuulub hüüe — kas mulle on?

Pea lähewad kõit jälle laiali — mitmed igatsatud paberilehekst kuwääriga käes hoides, pooljookstes kuhugile kõrwale, kus kirjasi warjam ümbrik karsitult katti kistatse ja ahnusega iga sõna nii kui neelatakse, mis paberil seisab. Norus peadega ja pillamisi sammuwad aga need, kellele kirja ei olnud — oma wana kõhale tagasi, ja nende näost paistab nii tuttaw — igatsus.

Ka meie tuttaw August ruttab pooljookstes rõõmfaste, kirja näpu waele pigistades, wähe eemale wõstastiku warju, kus ta nii igatsedes oodatud kirja awab.

Pea tuleb ta pillamisi, pead norus hoides, selfiliste juure tagasi, kes tema äkilise muutuse üle ehmatawad. See ei ole enam see August, kes kirja käes hoides pöõsa taha läts. Ei, see on ainult inimesewari — kogu, kelle filmad rahutumalt nii kui ümber hulguwad; noorusese õitsen näojume on tuhakarwa halliks muutunud, ja sinised huuled, mille ääred tajaksti warisewad, näidates, et liikumata näomusfilites veel elu on, on trampilikult koftu liisunud.

Seltsimeeste kaastundlikkude küsimiste peale: „August — mis sul on?“ — wistab ta ohates käega — ja lähed kõituwammul wähe maad eemale metsa poole, kuna suguwendade kaastundlikud pilgud teda rahutumalt saadawad.

August aga wistab end, wõstastiku jõudes, jõuetult werise muru peale, ja annab südamewalus wäljawoolawatele kuumadele piirakatele täie woli. Umbes tunni aja järele tõuseb ta üles, ja lähed rahulikult oma wana kõha peale, kus selfimehed teda tema mõtetes ei sega — kuna aga tema waade segane ja külm on, ja ta oma ümbrust täheleli panewat ei näe. Ainult nii kui mingi kindel ja pühalik olek paistab tema liigutustest — ta on nii kui mõnefugusele otjusele jõudnud, mida ükski wägi ei muuda.

Wäsinud soldatid on õnnelikud unehõlmas peale lahingut... nad unustawad elu, unustawad raskused ja on magusas unes kaugel — kaugel wõitlusest — kodu oma naise — eht armsama rinnal. Nii kui emalikult, kui uinutades saadab kuu oma helgi magajate peale — ta tema nii kui tahaks ütelda — mul on kõigist kahju — aga ta mina olen wägewa Looja tööriist — ja pean tema tahtmise ja tuju järele liikuma. Magajate soldatite ridadest tõuseb äkki üks kogu üles, ja lähed kindlal, otjustawalt sammul sinna, kuhu waenlane oma surmawad kuulid saadab — mis wastast peawad taistama oma mullatindlustusi kõhendaba.

See kogu on meie tuttaw August... miks lähed ta sinna, kus teda surm wõib tabada? Seda näeb ta kuu — tema hell muutub nii kui kurwemats... aga ta waitib...

„Kas on August?“ — see on esimene küsimus, mis hommitul, ülesärlawatel suguwendadel huultel on, kellest mitmed asjata pead olid murdunud eilase muudatuse üle, mis Augustiga oli olnud.

Suurtükide miirin on waitinud, sest waenlane oli oma seisukohalt taganenud, ja nii wõisid eilases ja üleilases

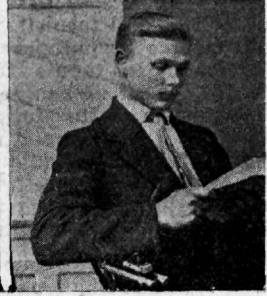
Alex. Urmann,
Wõrust.
Masinist sõjalaewastitus.

Peeter P्लाadu ja Peeter Raudsepp,
Wõru kr. Tegewas sõjawäes.

Jakob Lillepea,
Kabalast. 4. järgu Georgi
rist ja 2 auraha.

Johan Palwadre,
Sartumaalt.
Staabitirjutata.

wõitluses wiibiwad wennad hinge tagasi tõmmates üksteist terwitada. Augusti seltsilised olid kõik polgupiirid ja wõfastikud läbiotsinud, aga sõpra ei olnud kuskil. . . Wiimati jooksis keegi eila mahajäetud kaitsekraawide poolt, ja seletas midagi elawalt seltsilistele, kes tema ümber end kogusid — ka meie tuttawad eestlased ruttasid uudist kuulama ja kuulsid, et kaitsekraawi ääres üks oma poisit surmulehka olla. Igatihe peast käis walgukirrusel mõte läbi: „See on August!“ — sest keegi muu ei wõinud ju olla — eilased surmulehka olid ju ära korjatud, ja nii tormasid kõik umbes poole wersta kaugusele kraawide poole, kus tõeste kellegi surmulehka lamas, kelle alumise kehajao lõhkewa sõrapnellitüki oli hoopis ära purustanud — pea, käed ja ülmine kehajao olid terwed — ja surmu hoidis üht paberilehte käes, mida ta, nii kui näha, enne surma kuwalgel oli lugenud.

Kõikide käed sirgusid nii kui salajal wõimul paberilehekese järele surmulehka pihus, sest eila saadud kodune kiri o i. nii kui igati selgeste wõis aru saada, muutuse põhjus. Kõikide filmad pöörasid wäitse paberilehekese poole, kus järgmised sõnad seisid:

„Armas poeg!

Kõigest südamest sind kaugemale sõjawäljale terwitades, teatame, et meie kõik elu ja terwise juures oleme, ja elame nii kui enne wana wiisi. Uudiseid ei ole ei häid ei halbu midagi, ainult igatsus Sinu järele, armas August, koormab tihti südamet, ja praegu, kui ma seda kirja kirjutan, tunnen end wäga rõhutatud olekus, sest sinu naine Hilba, keda ja nii wäga armastasid, on ju ammugi abielu piiridest wälja astunud, ja end teda petwa wõera mehe läbi oma endisest puhtusest ehitada lastnud, mida meie, sinu wanemad, juba ammu märkasime, aga sind kurwastada ei tahtnud teadaandes.

Wiimasel ajal aga sunnib meid häbitundmus seda tegema, sest tihti on ta ülesastet wäga awalikud — mida ka naabrite filmade eest peita ei wõi — jne. . .“

Enam ei wõinud keegi edasi lugeda — kall, äge jales-
tusetundmus lämmatas hinge kinni, ja sügaw põlgatus abi-
elurikkusa naise wastu täitis kõigi seltsimehe surmulehka im-
berseisjate südameid — südameid, kellest mitmed end, mit-
mefugustest kiusatustest hoolimata, weriste tegevuste
wahaegadel puhtad olid hoidnud — oma kodumaal wiibi-
wale kallimale. — — — — —

Wäiksel woolawa jõe kaldal, künkal, seisab kahest puu-
halust kokku löödud rist, mille peal wõerateelsed sõnad
seisawad:

„Siin hingab ** polgu alamohwitser August ** —
jäs waenlase kuuli läbi surma on saanud.“

Wihastel wapustab tuul poolkuiwanud pärga, mille
seltsimehed surnud sõbra risti peale on riputanud, ja mille
all wäite, naelatestega kinni löödud, paberitükke näha on —

see on kodust mureliku isa käest saadud kiri. Pahaselt ra-
putab tuul ka nimetatud kirjalehekese — ta nii kui tahaks
kõige ilmale ütelda: „Waadake, kui palju walu — kui palju
wiletust wõib wäite paberileheke tuua. . .“

Kirja lugedes ilmuvad mõtleja waimuilmale ette sajad-
tuhanded naiste ja neiuete kujud, kelle mehed ja kallitehed
kaugel, wõitlusewäljal ohtades nendega kokkusaamist nii
igatsedes ootawad, ja oma elu ainult armsa naise jaoks alles
hoiawad — naised aga unustawad kergeste mõddawoolanud
ajawoolu tihti wooruse ja abielu pühaduse ja ei aimagi, et
filmapiililise lõbu järele selle tagajärg mehe surmats
wõib olla.

Nii kui kaebawalt — ahwardades kiinub tuul ümber
truuduseeta naise pärast surnud mehe hana, ja ruttab hulu-
des, kaugale — kaugale woolawast werest, — rahuliku kodu-
maa pinnale, kus ta kaebades kodujäänud naistele nende
meeste kurwast saatuselt ja raskustest püüab jutustada.

Ras saawad aga need tema häälest aru, kas kuulawad
nad tema ühetoonilises hääles sõnu, mis neid puhtusele ja
truudusele püüawad meelitada?!

Ras wiib tuul kaugale koduneudele kõik ohted ja
terwitused kätte, mida nende armjamad igatsedes ja pala-
wal tundmusega saadawad?

Wägise läheb süda raskeks, ja nii kui terawa oda ots
torgib südamesse — tema toramine on walusam, kui
waenlase piisikuuli läbi saadud haawad. — — — — —

22. VII. 16.
Sõjawäljal.

K. Raasil.

Lihapaastu ajal

on perenaistele kõigeparemaks nõuandjats

Dr. med. Sindhede

Ceskujulik kokaraamat.

Sind 70 kop.

Saada igast raamatukauplusest. Pealadu „Teaduse“
raamatukaupluses, Tallinnas, Rütli ja Sarju uul. nurgal
nr. 46/15. Sisjetait Rütli uul. Tellimise adresse: Певель
„Тeadусь“

Naistehaigused

Haiguste kirjeldused, juhatused ja täielikud arstirohud hai-
guste ravitsemiseks; naisterahwa suguelu ja waluta siim-
tamine. Pildidega. Sind 1.50 kop. Teaduse kirjastus
Sarju ja Rütli uulitsa nurgal 46/15.

August Esholts,
Eartumaalt, Shusidbu
ofatonna's jutusepaks.

Peeter Hendrikson,
Paistu kih.
Eegewas laewastitus

August Hendrikson,
Paistu kih.
Eegewas laewastitus.

Hans Hendrikson,
Paistu kih.
Eegewas laewastitus.

Brits Hendrikson,
Paistu kih.
Eegewas laewastitus.

Perestokin.

I.

Perestokin wiis mind, kae alt kinnihoides, feltskonna juure, kes restoranis laua taga istus, ja ütles kõikide poole pöörates:

„Lubage mulle, herrased, teile inimest tutwustada, kellega mõned teie seast nii wäga tuttawaks tahtsid saada: Peeter Supow, feesama Supow, kes minewal aastal terwe Milano kihama pani.“

„Milano?“ küsis kaheldes terna noor daam.

„Ja muidugi, Milano! See on ju Peeter Supow, kuulus laulja, wõib olla, ainja baritoni omanik terwe's Europas.“

„Kõik waatafid nudishimuga minu otja ja mulle nihtu tati tool.“

„Kuule sõber,“ jostistafin ma, kui feltskond oma tähelepaneku tantfijanna poole pööras, kes näitelawale ilmus. „Mispärast waletafid ja nii häbitult minu baritonist. Ma ei ole kunagi Milanos käinud, ja, üleüldse, minu lauluküäl on kameli oma sarnane.“

Tema wastas mulle ka jofinal:

„Sa oled loll: oletas ma belnud, et sa oled lihtsalt Peeter Supow, ja rohkem midagi, ei oletas keegi niifuguse ilmsihitu tutwuse üle lõbu tunnud. Niilid aga wistafin ma neile niifuguse trumbi wälja, et nad seni ajani midagi aru ei saa. Mõistad?“

„Aga kes on need „mõned, kes nii wäga minuga tutwust otfifid?“

„Mõned? See ei ole kardetaw; tähtis on, et mitte kõik. Kui aga „mõned“, siis arwab igailts teie peale. Said aru?“

„Aga kui nemad paluwad mind midagi omale ette laulda, mis siis?“

Selgama! filmapilgul pööras üks daamidest minu poole:

„Teie walmistate „muidugi“ meile seda lõbu ja lasete oma ilusat häält kuulda. See saab nii tore olema.“

„Mm . . . mm . . . mina . . .“ logelesin ma, ahas-tufega Perestokini poole piiludes.

„Mis?“

„Ma ütlesin, et illehomme, siis wõib ju ka . . . wõib ju laulda.“

„Aga mispärast edasi liikata! Meie wõime koge kabinetti minna, seal on klaver. Klaveril saadab teid kapellmeister. Tema on ise itallane ja tunneb Italia laulu-wiififi.“

Nagu usfift nõelatud, hüppas Perestokin oma istmelt ülles.

„Mis? Teie palute teda laulda? Miski hinna eest ei lae ma temal seda teha!“

„Sumal hoidku, mispärast?“

„Ma näen tema filmadest, et ta juba walmis oli laulma, aga mina, tema sõber, ei luba temale seda mitte. Alles illeila oli tema kure haige, ja täna laulma hatata — teie ei tea, kui suur hoop see lauljale on! Teil ei ole aimu, misfugune õrn riift hääl on. Isearanis tenor.“

„Teie ütlesite enne bariton?“

„Mis? Temal tenor? Temal on baritoniline tenor. Teate, niifugune madalawõitu. Paari päewa pärast luban ma temal laulda, aga mitte ennem. Pealegi saadan ma siis ise teda klaveril.“

„Kas teie mängite?“

„Mina? Diguft ütelda, mina . . . Ah ja, ma tahtfin küfida, herrased, kas teie weel loofhet selle kuulfa ooperi peale saite?“

„Ja saime,“ wastas üks meestest. „Suure waewaga, aga fiiski saime. See terwe mäng ei patu küll midagi iseäraft, aga teine waatus!! Ma arwan, kõik lähewad ainult teise akti pärast. Aga kas teie tulete?“

„Mul oli pileet teises reas, aga, teate . . . ma . . . ma . . .“

„Kui finfin ta ära, illele wanatefefe. Nuttis teine waejefe: tahtis ilka enne surma ära näha . . . Mina ise wõifin ka minemata jätta, aga minu sõpra Peeter Supowi on kahju! Sõitis paariks päewaks pealinna — ja ei saagi seda kuulfat ooperit näha.“

„Ja, sellest on kahju,“ awaldas oma kaastundmust latatud peaga noorifand.

„Aga temal on nii suur lust minna . . .“ jostistas kurewalt Perestokin.

Mina tõulafin teda laua alt põlwega, aga tema ei waadanudki minu poole, waid rääkis edasi:

„Jah, mitte kuidagi ei saa. Mul on temast kolekahju. See on saatuse mäng: inimene, kes ise feltskonda nii ütlemata lõbustab, ei saa ise raafuteft lõbu maitsta . . .“

„Kahju, et meid juba loofhes ijegi wiis inimest on,“ ütles noor daam, wististe loofhe perenaine: „mina oma mehoga, Wowa, (pifaninaga latatud noorifand), Sofja Petrowna, (kõhn wanamoor, kes seafsamas laua juures istus), ja Kaleria Matfimowna.“

„Wiis?“ küfis wenitades Perestokin. „Wiis? Aga see ei ole ju nii wäga tähtis. Tema wõiks ka teie selja taga feista, kui aga seda kuulfat teist waatust näha!“

„Kui monsieur Supowil selle wastu midagi ei ole . . . logeles kahewahel olles loofhe perenaine: „fiis . . .“

Perestokin tõutas mind küünarnutiga ja hüüdis rõdemjalt: „Ja muidugi, ja muidugi! Meie seifame teie akti ajal tajafesi teie selja taga ja peale selle kaome niifama tafa ära. Suur tänu teile!“

Loofhe omanik awas juba suu: wististe tahtis ta meelde tuletda, et jutt ainult minust oli, aga ei ütlenud fiiski midagi.

Meie tõufime ülles, ja jätfime feltskonna jumalaga.

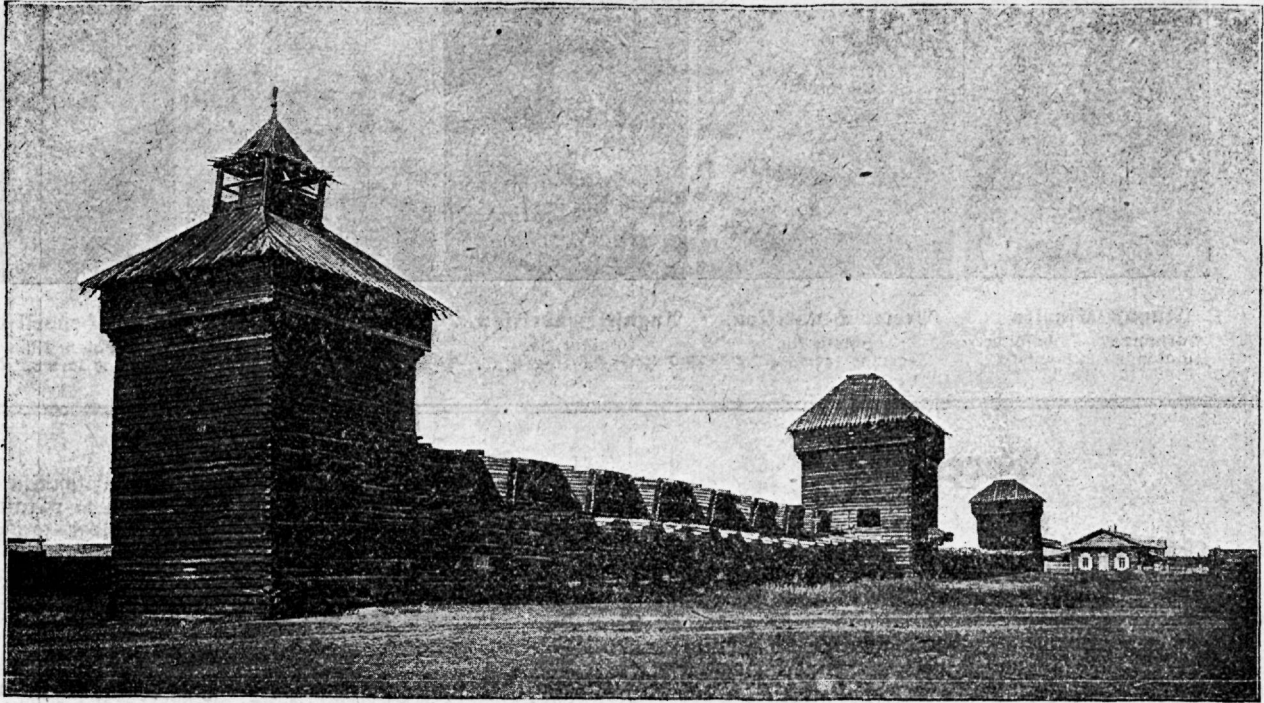
II.

„Ütle ometi,“ küfifin ma kurejalt, kui juba woormehe peal istufime: „mis tarwis kõik see tutwus, mis tarwis tõfifid ja mind tenoriks, ja mis tarwis kõik see jant?“

„Arwab ja, et kerge on selle ooperi peale saada? Ratju aga!“

„Ma ei ole find ju palunud. Wäga hästi saan ma ilma selle ooperita läbi.“

„Sina, aga mina ei saa.“

Wana puukindlus Irkutskis.

„Täheandab, ja muretsejad ainult enese eest?“

„Hm . . . No muidugi ka sinu eest!“ vastas juurmeelselt Peresotkin.

„Luba aga vähe! Mijuguse abinduga võdrasse looshesse sissetükkimise inetusest juba rääkimata, on looshed mulle üleüldse vastikud. Daamid istuvad alati ees, ja meeste rahvas peab, nagu waene wang türmi alnast, nende blade wahelt wälja wahtima, et kellegi jalga eht kübara äärt näitelawal näha saada.“

„Sul on üsna dignõ. Ma ise ka ei salli looshesi. Kuid rahusta ennast, meie saame lõik hästi näha.“

„Kuidas? Ega sinu häbematus ometi nii kaugele ei lähe, et ise ette istud ja daamid oma seljatagant wahtida lased?“

„Rahusta oma südant. Kellegil meie taga istuda ei tule, ja lõik läheb hästi. Kas sa tuleb?“

„Ma hakkasin naerma.“

„Digust ütelda, kutsuti mitte sind, waid just mind, ja sellepärast ma eht tulen. Sina aga tee kuidas heaks arwad.“

„Do, minu pärast ole mureta!“

„Edeste, Peresotkini eest wõis mureta olla. Sel õhtul sain ma temas hoopis uusi, ootamatuid külgeji tundma. Znimene on niisama kui kalliskivi: kunagi ei wõi ja ütelda, misluguste kiirte eht wärwidega ta järgmisel minutil hiilgama löõb.“

III.

Meie astusime looshesse 10 minutit enne algust, aga lõik olid juba kohal. Nagu ma arvasin, nii ka oli: kõige ees istusid reas kolm daami, nende taga laks meesterahwast, ja meie Peresotkiniga pidime kõige taga seisma.

„Näed üht?“ sofstasin ma kurtjalt.

Kuid Peresotkin ei pannud seda tähelegi, waid küsis tasalesti Kaleria Matfimownalt:

„Aga teie mees, Kaleria Matfimowna, kas ta ei tule?“

„Ei, tema jäi kodu.“

„Ah jo, nüüd ma saan aru, miks Marja Sergejewna mulle ütles . . . Aga noh, hm . . .! sellest ei mäsja rääkida.“

Arritatult pööras ennast Kaleria Matfimowna Peresotkini poole.

„Mis? Marja Sergejewna? Mis teie ütelda tahtsite Marja Sergejewnast?“

„Ei, miski hinna eest ma ei ütle. Urge nõudke, Kaleria Matfimowna! Ma ei ütle mitte üht sõna.“

„Aga teie ütlete mulle,“ palus peaaegu nuttes Kaleria Matfimowna. „Miks ei taha teie mulle ütelda?“

„Mida?“

„Noh . . . Marja Sergejewnast.“

„Ma arvasin, et teie isegi teate . . . Pealegi ei ole sellel ju mingit tähtsust! . . . Täna trehwasin ma Marja Sergejewnat ja ta ütles, et tahab teie poole minna, ja kui ma tähendasin, et teie teatriisse lähete, siis waatas ta mulle wäga imelikult otja ja vastas: ma tean seda! üleüldse, see naisterahwas ei meeldi mulle: oma kergemeelsuse poolest on ta walmis igatsele kaenlasse kuttuma.“

Kaleria Matfimowna nihutas ennast looshe perenaisele lähemale ja nad hakkasid elawalt sofstama.

„Mis on juhtunud? küsis mees.“

„Kaleria Matfimowna peab kodu sõitma,“ ütles karsitult looshe omanik. „Temal on waja sõita; tuli äkki meelde . . . Sõida, sõida musikene . . . Muidugi sõida . . . ma saan aru . . .“

Kaleria Matfimowna tõusis üles ja läks ära; tema asemele istus herra Wowa, ja Peresotkin istus oma kõrba tema asemele, Sofja Petrownaga juttu algades:

„Kas teie tunnete Wasja Wasiljewnat?“

„Ei, aga mis sest?“

„Eila warastati temal 6000 rubla eest wäärtpaberisi ära. Kui ma ei elsi, hoiate teie ka oma wäärtpaberid kodus?“

„Kuidas teie selle peale tulete? Mül on nemad pangas . . .“ pomises wanamoor.

„Ja? Mina aga arvasin . . . Noh, teil ei ole ka ju põhjust tarta neid kodusti hoida: teie ei ela ju üksi.“

„Põris üksi elan ma. Passijagi lähed õõjets ära.“

„Edeste? Wäga imelik . . . Kui mina teie korterist mõõda sõitfin, nägin atendes walguft, ja taht warju, laua

Mõlemilpool teed . . .

Siinpool teed on weerjas mägi.
Sürguw tammik uus;
Siin on elu — noorte wägi,
Noorte waimustus . . .

Sealpool teed on hauakiinab
Laiad mõdtmata;
Seal on rahu igawene
Mälestuste maa.

Siinpool teed täis rõõmsat elu
Hingab mets ja nurm.
Sealpool teed on omal riigi
Korraldanud surm . . .

Sealpool teed on minu aje
Minu rahumaa;
Eesti tulewiku lilled,
Dits, ke mu cest ka! —

A. Meikop.

Eõjawäljat.

Tamm.

Tamm ütsit juurdub Däina kaldal,
Ei tuul ta kroonist jaqu saa;
Ei külm ta hiiglaoksi rifu,
Ei päike liiga kõrweta,

Nüüd kuulid winguwad ta üle,
Kuid tugew tüwi trotsib weel;
Pool-häälal kõneleb ta mulle:
„Mu noormees, ma ei lange weel!

„Mu isa oli kõrget sugu,
„Tal maa ja rahwas andeid tõid;
„Ta otstel lendlesiwad waimud,
„All preestrid püha õhwrut sõid . . .
„Seal ilmusiwad rüütlid raudsed
„Ja mungad musta luue sees.
„Siis lajasiwad hoobid — dudsed,
„Ta langes nende kerwe ees . . .

„Känd jäi. See kammu wõsu mina
„Jäin Däina äärde walwama . . .
„Jää wahwaks, julgeks, noormees sina,
„Nüüd rüütlik üle siit ei saa!“

A. Meikop.

Eõjawäljat.

Ballatus.

ümber liikumas. Ma arwasin, teie juure on sugulased tulnud, aga teie olete siin! . . .

IV.

Looshe omaniku mees istus äraläinud Sojja Petrowna toha peale, oma naise kõrwale, ja mina tema toha peale.

„Ma tunnen jeda herrat, teda teie pitafilmaga waatlete,“ ütles Perestofin looshe perenaisele: „see on Glusdin.“

„Wäga hea, Glusdin. Aga mis jest?“ pomises see, mehe poole arga pilku heites.

„Ei midagi, mul tuli ainult meelde, et teid temaga kaks aastat tagasi Imatral nägin.“ Siis ei olnud teie weel Nikolai Paramonõtšji naine.“

„Meie oleme juba neli aastat laulatud,“ pööras äkki mees Perestofini poole. „Misjugune on see Glusdin? Kus?“

„Kas tõeste neli aastat? Mina aga arwasin . . . Ah, Glusdin? Wot kus ta on. Kõit see aeg wahib pitafilmaga meie looshet.“

„Miks ei ole ja mulle kunagi sellest Glusdinist rääkinud?“ küsis mees warisewal häälal naiselt.

„Kuijama. Ei tulnud ette.“

„Ei tulnud ette? Aga nüüd wahib küll teda pärani filmil?“

„He, he,“ jostistas rõõmsalt Perestofin. „Palun, aga ilma armutadebusega, mu armas. Ma olesin wäga kurb, kui minu pärast . . .“

„Ei, ma ei ole sugugi armutade,“ urijes läbi hamaste mees.

„Ja teete üsna õigeste. Koh, ütleme, Anna Wladimirowna oli selle Glusdiniga Imatral, — mis see siis tõendab? Mitte midagi. Kui juba kõike arwesse wõtta, siis oleks ka teie Moskwa sõit näitlejanna Nilowaga ühes kupees . . .“

„Nilowa?!“

„Aga see Glusdin,“ segas ennaft ruttu mees wahela, „kuidas tema üleüldse . . .“

„Mis?“ küsis rahulikult Perestofin.

„Ma ei ole armutade,“ ütles piirafilmi ülestdustes Anna Wladimirowna, „aga mind kohutab see wale. Mina ise saatsin teda seekord wafjali ja küsisin, kes temaga ühes kupees sõidab. Tema aga, kujutage enesele ette, wastab: „Üks õpetaja!“ Näitlejannat õpetajaga ära wahetada!“

„Aga minu armas . . . Kupees oli ju nii pime . . .“

„Di Jeesute, püha ristite — Saksja lennumasin!“ ehmatas Tarwastu taat, kui muusikanti priitfimeeste pidult jalgrattal kodu näeb sõitvat.

„Kas tõeste? Niipalju, kui mina tean, on esimeses klassis alati väga walg, ja pime on siis, kui seda tahetaks! Ah! Ah! Mina . . . mina ei wõi enam! . . . Saada mind kodu . . . Ma pean sulle midagi ütleva . . .“

„Armsam! Aga praegu tõstetaks ju eesriie . . .“

„Mis? Arwad sa, et mul praegu eesriidega tegemist on? Kas sa tuleb?! Wõi pean ma äkki minema? . . .“

V.

Meie istusime looſhes kolmetesi reas: Perestokin, latunud peaga noorisand ja mina.

„Di päris lahe ja hea, aga ma teadsin, et Perestokin poole tee peal seisma ei jää.“

„Kasja on siin,“ ütles ta saladuslikult.

„Mis? On see wõimalik?“ küsis rahutult isand Wowa.

„Kuna ta sõitis?“

„Eila. Sai teada, et teie siin olete, ja ütles: „Küll ma temale nüüd kõik meelde tuletan!“ Peidab teine midagi muhwi sees. Need wääwlihappega töötajate digeks mõistmised on naisel päris hulluks ajanud. Igaks arwab, et ega siis teidagi süüdi mõisteta. Päris tole!“

„Kas ta teab, et ma selles looſhes olen?“

„Ma ei ütelnud. Aga siiski ärge ennast väga nähtawale toppige.“

„Sa . . . ja . . . Ma lähen dige istun teise kohta.“

Eesriie tõstis üles. Meie nõjatasime enbid rahulikult ruumika looſhe barjerile ja pöörasime pilgud näitelawa poole . . .

„Meie Matsi“

tellimiste wastuwõtmine wältab edasi.

Tellimise hind kättesaamisega aastas 5 r. 50 L., 6 kuu eest 3 r. 3 kuu eest 1 r. 60 L. Toimetustest ise ära wites: aastas 4 r. 50 L., 6 kuu eest 2 r. 30 L., 3 kuu eest 1 r. 30 L. Ilmub iga laupäew. Adressi muutmise eest 10 kop. Adressi muutmisel ja tellimise uuendamisel palume jeniſt adressi nr. teatada.

Toimetus ja tallikus:

Tallinnas, Harju ja Riiuſti uulitsa nurgal nr. 46/15, „Leaduse“ raamatulaupluses.

Seda ja teist sõjapäewilt.

Leha juure tuli sõber Ruder. Juba eestwas tõmbas ta õhtu ninasse ja küsis:

„Miks siin nii loomamaja järele haifab?“

Leha hakkas naerma.

„Sellegärast, et loomi on.“

Sõbrad astusid saali. Ruder jahmatas ootamatusest: jaalis waiba peal lamasa lehm ja mäletse.

Leha naeris täiest kõrist.

„Lead, olgu nüüd mis on, aga . . .“ algas Ruder.

„Mis?“

„Kohkunud olen . . . Ei leia sõnu . . .“

„Aga see on ju nii lihtne . . . Piima pähe müüakse nüüd mingisugust wedelikku, mille müümise eest sunnitööle peats jaadetama. Näh, wõtsime ja ostime lehma. Waata, mis tena loom! . . . Esimese järgu iludus. Silmad kui karikad. Tart. Wagane. Ei ammugi. Sõõb kõhu täis ja lamab. Üljapan ise. Lõbuga . . . Esiotsa ei ostanud, aga nüüd käib kui kunstniku käes. Noh, lähme kabinetti. Seal on meie uhtus ja lootus . . .“ — Leha küttas kabinetisse laiali lahti: — „Kas ei ole ilus! Mis?“ — Kirjutuslaua ääres magas rammus, roosa põrsas. — „Subli poiss?“ — Leha pigistas pahema filma kinni. — „Ole aga tafa, ära ärata, ta alles jäi magama. Head tõugu, eht jorkhiir. Waata teisel aga nina, nina waata. Hi-hi-h . . . kõwer, eks ole? Kõweras ninas see terwe tõug seisabki. Jõulaks weistame ära. Saame oma fingid, raswa, wortsid. Suurepärane! . . . — Nüüd ma näitan sulle kanu. Magamistetoas woodi all istuwad neli tütki munade peal, kuu lõpuks on pojad wäljas. Jätame need parem waatamata, tigeudad, nokiwad . . . Lastetuppa aga wõib waadata, kuigi nad juba magawad . . . Sa tule forid päewa ajal . . . Kanakesed lähewad juba kell seitse magama . . . harjunud nii . . . Iduamaa loomad . . .“

Astusid lastetuppa. Leha keeras elektri põlema. Kapi otsas, peukausi äärel, tooliseitide peal istusid kanad. Walgus tegi nad rahutuks, hakkasid kaagutama, kull karjus ja lendas pörandale.

„Beetrike, Beetrike, ää ole pahane, meie lähme juba.“

ütleks Ruder ja kustutas tule. — „Lastega nii magawadki. Aratawad tõeste, paganapihta, wara, aga see on ta hea, selle eest heidame warem magama. Ulepea lähew meil elu praegu nagu maal . . . See, waat, on lastetiidruku tuba, siin on meil moonaladu: heinad, odrad . . . Naine küttis heinte järele ja lapsed läksid kaasa; neid kangeste huwitab põllumajandus. Nad peatwad warsti tagasi olema. Ja . . . Noh, mis sa lausud selle kohta? . . .“

„Jahmatanud olen . . . Uskumata . . .“

Leha naeris.

„Midagi ei ole siin enam uskumatat. Nüüd on ainult üks pääsetee: looduslikule eluwiisile üle minna, sest tarbeaineid kaalutakse kullakaaluga. Waat, meie seadstemeigi oma majapidamise sisse, nii ütelda: wäike karjamõis südalinnas. Praegu ei ole muudugi kõike weel käepärast, aga tulewaa aasta, siis ei ole meil millegist enam puudust. Kõik, mis piimaasjandusesse puutub, on meil juba, munad on omad, sügiseks saame noori kanu. Kewabel hakkame aneksi, parta, kalkunisi kaswatama. Suwel aga üürin kolmanda korralt wäiksema korteri, mahutan oma loomamaja sinna. Majaperenaist huwitab ka minu ettewõte ja ta murekses omale juba lehma. On sellest otse waimustatud, ainult, et weel ühes woodis ei maga. Jah . . . Sa, jah, rääkisid, et tubades loomamaja hais on. Piſut, jah, tundufte. Noh, aga loomamajas, tsirkuses me käime ju. Ja ifegi sõome seal puhwetis, kus ometi kangemine lehtab kui meil toas. Meil aga ei ole sõomatoas mingisugust haisu, sinna meie loomi ei laje . . . Lähme sõomatuppa. Waat, näed, õht hea, õhukaten päewa läbi lahti. Istu, sõome, naine on nähtawaste hiljats jäänud . . . Näed, meie piim! Ha-ha! Oled ja enne niisugust joonud? Puhta koor. See wõi aga, praegu koorrest koku löõdud, aina sulab suus . . . Sapukoorit lõika kas noaga, nii pats. Munad on täna hommitu munetud. Sai on kodu tehtud, sõber saatis Soomemaalt jahu, temal seal

oma westi. Elame, wend, üsna iluste. Warsti saadetakse mulle lambaid ja kitsi. Sallan ka neid kasvatama. Kui toredad praed meie saame, ah! . . . Kitsi on paganapihta kasulit kasvatada: kõigepealt imehea piim, iseäranis lastele, ja siis shawro ju tehtakse kitsenahast. Minul onupoeg on nahatööstusega hästi tuttaw. Sallame ise nahka parhima. Raine aga täis juba enne sõda kinglepa-kursusel. . ."

N. Sat.

Salkwel oli see, kui keegi Petrogradi linnanõunik wõi wolnikit Sise-Wenemaale sõitis nuumhärgi ostma. Pealinna tundsib elanikud nimelt juba mõnda aega kibedat puudust liha järele, mille hind iga päewaga lertis, ja, elanikkude eest isalikult hoolt kandes, saatis siis linnawalitsus oma wolniku sifemaalt „wärsket“ tooma. Sünd sõitis teele ja teatas warstigi traaditeel, et tal õnnets läinud mitu suurt karja nuumhärgi üles osta rahuloldawa hinna eest. „Nuumhärjad, mis õstsin, on nii paksud tohe et . . .“ kiitis ta tagasi jõudes igaihele. Ajalehed kirjeldasid wolniku reisujuhtumisi pitalt ja laiast, leidsid maksetud hinna küll weidi „soolase“ olewat, aga, peaaft, liha oli tulemas ja elanikkude meel hea.

Jõudis kätte päew, mil esimene „nuumhärjade“ rong Petrogradi laubajaama ette wuras. Wagunite üfjed lütkati lahti ja wälja waatasid sealt — poolnälginud lehmad, enamaste kõit tiined, mõned nendest teel wafitad sünnitanud.

Pealinna toidumuretseja tarkus oli nii siis ainult nii kaugele ulatanud, et nuumhärjad paksud peawad olema. Et poolnälginud lehm tiinena lah paks on, seda ta ei teadnud, niisama nagu ta lehma ja härja wahel wahet ei mõistnud teha.

Waarast oli see lugu ununenud, kui pealinna linnawalitsuse teine usaldusmees tänawu, paari kuu eest, Soomemaale sõitis linnaelanikkude jaoks wõid üles ostma. Soomes makfis wõi nael sel ajal üfjümüügil 72 kop., pealinna usaldusmees aga ostis sedasama wõid määratu suure hulgal, 92 kop. naelast makstes.

Kelle kasuks ta selle karutembuga toime sai, mine seda nüüd tea.

Tallinnast sõitis juba kewade warakult linnanõunik Umbria Soome põletispuid ostma ja linnawalitsus muretsej luba laewade ostmisel ja rentimisel, millega kallist kättematerjalit paigale toimetada. Kui aga kuuljad meetripuud paigale jõudsid, weniid ka linnaelanikkude näod meetripittujel. Niisuguseid halgusi ei olnud Tallinnas enne nähtud: pitad küll, aga läbiseigi toll, poolteist läbimõeta. „Meie Matsi“ toimetuses on kolm niisugust „halgu“ näha: pittus ligi meeter, aga 1/2—1 tolli jämedused, nii parajad jalutuspepid.

Uga lepime, sest: wael ajal lähed ka konn wähi eest.

Kuid — märtsikuul wõdetud sedelitega ei ole elanikud ka tänapäewani weel neidsinatseid puud kätte saanud, järelikult: tänawu augustikuul wõdetud sedelitega saab puud alles nii nelipähi paitu, siis, kui päite ise juba tubasi kätad.

Kopenhageni telegramm tõi Berliini ametliku sõnumi selle üle, et Sakamaa ja Austria wahel sala-läbirääkimised Poolamaa jaatuse üle alanud.

„Mis see tähendab?“

„Ajalehed arutawad seda sõnumit selles mõttes, et siin jutt Poolamaa jaotamisest on.“

„Waat julle pilli! Jagawad alles weel tapmata karu nahka... Poolamaa ju wõetakse nende käest weel ära?“

„Siin see Willem ju oma rehtendamisega Joosepi raba wõis. Subad kõit pooleks teha, aga sedawiigi: „mina katjun putked teha, sina wõta nahatäis wastu.“

Minus abinõu.

Teatri armustaja: „Rahjuls pean ma teile ättema, et teie kui näitlejanna teatri jaoks täieste kõlbmata olete.“

Näitlejanna: „Uga mis pean ma siis peale hakkama?“

Teatri armustaja: „Teil jääb ainult üks tee üle — näitemängusi kirjutada!“

Sakslased ajawad Austria-Ungari poliitikat oma tahtmise järele, Franz-Josephi kätimata. Ajalehtedest.

Enne Austria wiimase nõudmise awaldamist Serbiale, istus Saksa diplomat Franz-Josephi kabinetis ja kõneles wäga aupakkisult:

„Teie poole, Keiserlik Majesteet, on terve Europa silmad pöördud, ja üheainsa sulekriipsuga wõite teie terve Europa kaardi ümber muuta.“

„No noh? . . .“ imestas Franz, „nii siis üheainsa sulekriipsuga?“

„Sumala eest wõite, kirjutage ainult siia paberikesele alla. . . Ma juba tean. . .“

„Paber on hea ja kätiri ka — ühetasane, niisugune arusaadaw, milks siis mitte kirjutada.“

Kirjutaski.

Sõja algusel muutus diplomadi ülespidamine pijut.

Uupakkisus jäi wähemaks, selle ajemel kaswas sõbramehelik toon.

„Peksa saame, räägitakse!“ julges Franz kord tähendada, sealjuures häbelikult diplomadi poole waadates.

„Pekstakse, pekstakse, kallim,“ oli see nõus — „nii on alati, on inimesi, kes pekstawad, ja neid, keda pekstakse, teil on rohkem kalduwusi selle wiimase liigi poole. . .“

„See ei ole hea, wernake, parem oleks, kui meie neid pekstaksime. . .“

„Pekstaksime — pekstaksime. . . Uga mis nad teile paha on teinud! Waat, meie anname teie sõjawäesje oma ohwitseri — eht lähed lugu teisets, kirjutage sellele paberile alla.“

Kirjutaski.

Mõne aja pärast liitus leping weel kindlamaks.

„Kuulge . . . herra . . . diplomat . . . lugu on nagu hoopis halb . . . sõjawägi oleks ilka nagu Austria wägi, aga meie ohwitseri saadawad teie ohwitserid poodi paberosside järele. . . juhtida ei lasse. . .“

„Ära nuta, wanamees, sinu oma kasuks seda ju kõit tehtakse. . .“

„Mis kasu minul sellest on, et nemad poodi jooksewad. . . mina ei suitseta. . .“

„Mitad juba . . . olgu siis nii, meie kirjame ka oma sõjawäge juure, kirjuta alla — säh, aga selgemine, nii kui wares wead jalgega. . .“

Kirjutaski. . .

Wiimastel päewadel jõudis läbitäimine lõpulistule ku-

le. . .

„Hei, kuule, mis su nimi nüüd oli? . . .“

„Franz, — kõrgeausus. . .“

„Nii siis sina, Franz, jooksed kõigepealt turu kärke ja wistad selle kirja sinna postkasti, teisets, teed mul palitu

Asjatundja troost.

"Minu sõber lõi mul pruudi üle ja wõttis omale naiseks. Tialgi ei suuda ma seda temale unustada."
"Olge üsma rahul, ka tema ei unusta."

puhtaks ja siis kirjutab selle troonist lahtumise paberi alla...
Roh, karmemine — üks jalg siin, teine seal...
Waene, wanusest nõrk Franz kirjutab muidugi ka selle wiimase omas elus paberi alla!...
Stref.

Lihaküsimust arutati wäga kaua kõhijugu komisjonides ja nõutogudes, ifegi riigivolikogus ja leiti wiimaks ometi kõigembjulam abinõu:

"Lihatarwitamine teisipäewal, kefnädalal, neljapäewal ja reedel ära keelata."

Ja siiski on see — ainult poolik abinõu. Suurtes küsimustes, mis terwe riigi huwidesse puutuvad, peab otustawamalt, karedamalt wälja astuma.

Oleks pidanud lihatarwitamise mitte ainult teatud päewadel, waid terwe aasta jooksul, jäädawalt, ära keelama. Et niisugused karedad abinõud võimalikud on ja rõõmustawaid tagajärgi annawad, seda näitab alkoholi keeluseadus.

Seda sama wõib ka riiete kohta öelda.

Waadake meie hobuseid ja teisi elajaid ja loomi, — on neil waja riidekaupmehi, kes nende seljast naha tõmbaksid ja siis esimesejärgu restoranides maha jooksid, katkümwend wiis rubla pudeli konjaki eest makstes?...

Meil ei jääks mitte ainult riiete raha taskusse, waid meil edeneks ka ilutundmus. Mäetüla piimamehe jarnaseid karwaseid iludusi silmitjedes.

Majaomanik Saulep wõttis omale minewal nädalal uue kojamehe, sest wana oli sellest kurjast ilmast jäädawalt lahtunud.

Teisel hommikul läheb majaomaniku abikaasa vaatama, kas uus kojamees juba töötab.

See aga jalutab maja ees, käed püksitaskus, sigar suus.

"Teie olete meie uus kojamees?"

"Mina, eila alles astusin ametisse."

"Aga miks teie veel uulitsat ei ole pühkinud?"

"Mina?! Mina saan wiiskümwend ruõla tuus ja hatkan korraga uulitsat pühkima?! Pühkige ise!"

Restorani arwe.

(Alkoholivaesel ajal.)

Rabinett № 13.

Wõileiwad	1 r. 50 f.
2 pudelit limonadi	18 " — "
1 pudel Inglise soodawett	9 " — "
Obima 4 inimesele	12 " — "
Rohwi	25 " — "
See	28 " — "
4 pudelit kihisewat mõdu	150 " — "

Kokku 248 r. 50 f.

Piir elu ja surma wahel.

Bordeaux's tuli mõne aja eest järgmine protses harutusele. Wabrituomanik Belmont oli a. 1910 kellegi lese naiseks wõtnud, kellel esimesest abielust laps, nelsa aastane tütreke — oli. Wäitsele Mignon Borilaug'le oli lühike aeg enne ema teist abielu isapoolselt wanaemalt umbes poolemiljoniline pärandus ojaks langenud.

14. oktoberil sõitis niitidne proua Belmont autos oma wäitse tütreka suwituskohta Bligny'sse, mis Bordeaux läheduses asub. Süüwiratta wea tagajärjel langes auto linna ees kuristikku ja mattis seesolijad oma alla. Dnnetust oli tähele pandud. Ruttu kisti proua Belmont, laps ja shoffer auto alt wälja, ja et nad kõik raskelt wigastatud olid, saadeti nad haigemajasse.

Siin tunnistasid arstid, et daam, kes suuri peahaawu saanud, niisama ka laps, kelle rinnafondid sisse oli surutud, surnud olid, kuna shoffer ainult kaeluu oli murdnud.

Wäitse Mignoni süda oli weel tikk aega töötanud, ja sellepärast oli otjus järgmine: et wäike Mignon kauem oli elanud, kui ta ema, kuigi ainult mõne minuti.

See otjus omandas suure tähtsuse. Oleks laps enne ema surnud, siis oleks ema lapse päranduse pärinud, ja pärast ema surma oleks warandus ema teise mehe omanduseks langenud. Niitid aga oli sündmustik teine. Selle järgi pidi warandus herra Borilaug lähemate wõi kaugemate sugulaste kätte minema.

Belmont aga andis wastukaebtuse sisse ja palus mitme arstlise autoritedi tunnistuse põhjal ametliku surmatunnistuse tühjaks tunnistamist. Wäike Mignon olla oma wigastuse tagajärjel kohe surnud pidanud olema, kuna ema alles haigemaja teel suri, igatahes surnud Mignon warem kui ta ema.

See protses tõmbas terwe arstide ilma tähelepaneku oma peale ja wõib põhjapanew olla küsimuses, millal wõib arst illeilbse ütelda, kuna keegi on surnud.

Kaebaja Belmonti nõudmisel olid proua Belmont'i, kui ka ta lapse Mignon Borilaug surnukehad lahti lõigatud, nii et miski asi kahe silma wahela ei wõinud jääda. Selle juures tehti selgeks, et Mignon oma raskemate wigastuste tagajärjel arwatawaste kohe suri, kuna proua Belmont siiski weel paar minutit wõis elada. Selle otjusega seisis haigemaja arstide otjus teatawaste wastolus. Need teatasid, et lapse kopsud ei olla küll enam töötanud, kuid ta süda olla siiski tegewuses olnud, sellega olla siis laps elus olnud.

Niitid hakkasid arstilised autoritedid oma arwamisi awal-dama. Neis tulid järgmised ideasjad awalikuks, nagu Pariisi arstiteadline ajakiri teatab: Silmapilku, mil terwe organismu elu surmaks muutub, ei ole wõimalik leida. Hingamise kui ka südametegewuse lõpp ei ole selles asjas mõõduand-wad. Kunstilise hingamise tagajärjel wõib süda weel mitu tundigi tuisuda, kuna inimene tõeste ju ammu surnud on. Tõtt rääkida, wõib arst ainult paar päewa peale surma kind-lalt surma fakti tõestada. Muidugi peab ka arwesse wõtma põhjust, mis surma kiirendasid, enne kui arst kindla otjuse annab. On wõimata kahe surmajuhumise juures, mis ühe ja selle sama õnnetuse ajal ette tulnud, kindlaks teha, kumb inimene warem suri. Wõib ainult wigastuste raskuste järgi otjustada, kumb eluwõimulikum oli. Ja selle arwamise põh-jal olla õige, et Mignon Borilaug, kelle rinnafondid sisse olid surutud, ka warem suri, kui ta ema, kes ainult peahaawu sai. Kui haigemaja arstid tõeste weel südameleõõti tundsid, siis ei ole see uudis, sest arstid teawad, et ifegi mõrtfufad, kellel pea maha raiutud, weel "elawad" s. t. nende südamed tuisuvad. Seda tunnistab ka professor Brouardel, kes mit-me arstiga neid juhumisi uurinud.

Kohtuotfus oli kaebaja Belmont'i poolt. Tehti kindlaks, et proua Belmont kauem elas, kui ta tütar, ja sellepärast ka oma tütre raha päris. Raotaw pool ei jätnud asja nõnda, waid ajas protsesi kõigis kohtuinstantsides, kuid ifka sama tagajärgega. Belmont jäi kapitali omanikuks.

Lahke mees.

Peeter Breeditson jõudis jaama tund aega enne rongi äraõitu ning mõttes kehakinnitust mõtita.

Ta näris mehifelt etteantud beefsteaki, millel tdeste wana saapatalaga sarnadust oli, ja pani käe tuue tastsuse, et toidu eest maksta, kuid kohe tundis ta ärewusepuna palgele tõuswat.

"Tahan ise Tallinnast Mulgimaale sõita, aga raha jätan koju!"

Ulemisest westitastust leidis ta aga õnnets peenifest paberiraha ning maksis tellnerile ära. Ise aga ruttas koju kogu tee oma lollusest rääkides.

Maja ette jõudes mõttes ta natule, astus siis sisse, wõttis ülliriided seljast ära ja astus naise magamisetuppa oma tulekut teatama.

Kui suur oli aga Breeditsoni imestus, kui ta, uft lahti tehes, taas lahke inimest nägi. Teine oli Breeditsoni sõber, raamatupidaja Urweleht.

Peetri naine ruttas kohe ärewalt mehe juure.

"Ära mõtle midagi paha . . . Ma seletan sulle kõik ära! . . ."

"Ole üsna rahul, inglite," wastas Peeter. "Kõik on selge, pole tarwis midagi seletada. Sina armastad teist, aga tema sind. . . Ma pole kuri mees, kes oma naise armastajate pea rewolworiga puruks laskeb eht tooliga hoopanna . . . Ma olen — humanist, waike ja tawane. Ma terwitan neid filmapilkusi, kus kaks armastajat armastawad . . ."

"Kui hea, kui armas oled ja . . ." rääkis naine, ja Urweleht waatas lahtise suuga imestades Peetri peale.

Breeditson tegi aga uufe lahti ja hüüdis:

"Maali, Maali, kuhu ja jääd?!"

Tema kätte peale ilmus tüdruk Maali.

"Maali, korja kõik proua asjad kokku ja pane korwi.

Kui ruumi pole, wõta ka minu kasti ja sumadanid," kästis Peeter.

Peetri naine küsis aga imestades:

"Kallis Peeter, mis ja teha tahad?!"

"Kas ja aru ei saa? Küübid weel! Kõik sinu asjad wiiake terwelt isand Urwelehe korteri, aga sind saadan ma ka sinna . . ."

Naine kiljatas ja kukkus minestanult maha, isand Urweleht aga langes põlwili ja hüüdis:

"Salastust! Parema juba lööge maha!"

Wabalt Heino Sõmer.

Esimene Saksa weelune paat.

Kui esimene Saksa weelune paat wette lasti, kirjutas Reclam'i «Universum» (a. 1902):

"Selle küsimusega tehakse õige lahtlewalt tegemist. Teatavaste kiideti Prantsusemaal paate liialt, kuid pärast hakati neid teateid ümber lükkama. Praegu ehitatakse inglased mõne paadi, ja juba kiidetakse ka neid. Ta sõidab wee all elektri, wee peal aga gaasolide abil ja kannab 4 torpedot ühes; wee all sõidab ta 6—7 tundi. Reegi meremees, kes jäärast sõidust osa wõtnud, jutustas: Kui paat alla libiseb, on tundmus õige isearaline. Su arvates, lasub kõik wee raskus ju enese peal. Elektri lamp walgustab kitsast ruumi, ja ainult lahe sülla sügawuseni paistab läbi paksude atna klaaside roheline ubufarnane walguis. Kui te läbi atna waatate, wõite ütelda, kas ülewal pilwine wõi päiksepais-tene ilm on. Te ei tunne wähematti wanlumist — ka siis mitte, kui paat täie weeluse kiirusega sõidab (7 sõlme). Lõpuks tundsin wäikest peapõbritust, kaks meest aga jäid haigeks. Kõige hullem on kõrwade tumisemine".

-u-

Meelitus.

Meiu: "Ah, misugune meelitaja teie olete! Kui teie järele ei jäta — katan ma omal kõrwad kättega kinni."

Peiu: "Teie käekesed on selle jaoks liiga wäikesed."

Kallid juuksed.

Naisterahwa juuksed on kallid kaup, siiski aga wist harwa tuleb ette juhtumist, kus neiu loomuliku peahete eest terwe warandus makstakse, nagu see hiljuti Sitifias sündis. Ühele noorele Sitifilia neiuile olid looduse poolest lahkes tujus imeilusad juuksed annetatud, misuguseid teisa terwe riigis kellegil ei leidunud. Nad ei olnud mitte ainult kihawad, waid weel enam imestust äratas isegi kadedate sõbrannade seas juuste sügawmust karm ja pehmus. Seal tuli ühel päewal üks iluaste riides wõdras mees sinna ja otks selle neiu tema kodust üles. Esialt kõneles ta apelsinidest ja sõrunetest, aga kui tal weri juba sojemaks oli läinud, tormas ta otsekohe eesmärgi poole. "Kas teie ei müüks oma juukseid minule?" küsis ta neiu ja see wastas ka kohe naljatades: "Jah, aga ainult sajatuhande liira*" eest. "Naljast sai aga tõde. Wõdras tähendas, et ta kohe walmis on juba suurt jummat maksuma. See ajas niilid terwe maja, jah, isegi terwe küla ärewuseks. Wanemad kõhkleid, kõigi tuttawatelt ja sugulastelt, ka kirikupetajalt, küsiti nõu, aga lõpuks otjustati siiski, et raha juustest ette olewat. Imeilul ad, pilad, lainetawad, mustad juuksed langesid kääride all ja isa peetis õnneliku tundmusega selle suure rahajumma kindlasse kohta, rahuldatuna tütre tulewiku üle, sest niisuguse kaasarawaga ei wõinud tal kofilastest pundust tulla, kuigi eluajaks ka palja peaga peats jääma.

Natuke aega peale selle ei imestanud New-Yorgi kõrgema seltskonna daamid mitte wähe selle üle, kudas ühel miljardäri proual äkki nii imetorebada ja kihawad mustad juuksed olid tekkinud.

*) Üks liira 37 1/2 kop.

Ilmus trükkist:

Wene keele iseõpetaja.

Igapäewases elus tarwisminewate kõnelemistega. Hind 50 kop. Selles raamatus on rohkem tarwilikku lauseid ja kõnelemist kui üheski seni ilmunud kallihinnalistes Wene keele õpetajates. Kes igapäewases elus tarwisminewaid kõnelemist ruttu tahab ära õppida, see ostu omale "Seaduse" kirjastusel ilmunud Wene keele iseõpetaja, hind 50 kop. Saada igast raamatukauplusest. "Seaduse" kirjastus, Tallinnas, Harju ja Riiikli uul. nurgal 46/15, sisefäit Riiikli uul.

Meie Matsi järgmine (107.) sõjanummer ilmub 3. septembril.

Saksa Willu peale sõda.

Õhuneiu. „Noh, kas viid mind tänawu kulgile suwitama wõti mitte?“

Willu. „Dota, mu kullakene, ma waatan kohe järele, kuhu meie minna wõiksime. Nagu ma praegu järele uurisin, on ainult weel lõunanaba juures kohatene, kus mind ei tunta ja mulle naha kallale ei tulda.“

Ütles!

„Lutmoodi uulitsapoišid!“ ütles Tallinnas kojamees 5. juuli hommikul, kui sakslased lennumasinatelt pommi alla pilbusid. „Minult selle wahega, et nemad ülevalt ja meie omad alt ülesse atnaid sisse winniwad.“

* * *

„Waitolemine on kuld!“ ütles Saarelinna linnapea, kes enesetatseks sõnagi ei lausunud, kui ajalehed ülikooli äravõtmise asja pärast teda pilkasiwad.

* * *

„Mägede õhl on suwe ajal kasulikum kui jõgede ja soode wahel kütitamine!“ ütles Austria lõuna wäerinna wäesuhataja, oma wäeriismete eesotsas Karpatidesse putlates.

—is.

Lapse uft.

Wäike Erika waatas hiilgawa näoga oma isa peale, keda hiljuti linnapeaks oli walitud, ja küsis: „Kuule, isa, eks ole nõnda: kui ma ära suren, saad minust ingel?“

Isa: „Ja muidugi, armas laps!“

Erika: „Aga kui sina sured, isa, siis saad sina armsaks Jumalaks, eks ju?“

Isa: „Ei tütrelle, meil on juba armas Jumal!“

Erika: „Sean küll, aga kui uued walimised tulewad, siis wõid sina ju ennast walida lasta!“ —is.

Ülesanne. Jalutawad kaks gümnaasiumi õpilast. „Arwa mul see ülesanne wälja! . . . Eila lubas minu isa mulle kuus kopikat kompweki raha anda ja minu õele neli kopikat, kui meie ainult wallatust ei tee . . . Kompwekid maksawad kaks kopikat tükk. Kumb meist sõi rohkem kompwekka? Noh, arwa wälja! Oled ju esimene klassis.“ „Muidugi sõid sina rohkem: sina sõid kolm kompwekki, minu õde aga ainult kaks.“ „Tola! Meie mõlemad kokku . . . ei sõõnud ainult: mina tein wallatust ja minu õde tegi wallatust.“

Järelnõudmiseni. „Wii see kiri posti peale.“

Teenija: „Koh.“

Booletunni pärast tuleb teenija ühes kirjaga tagasi ja annab preikile.

„Mis see tähendab?“

Teenija: „Ümbriku peale on ju kirjutatud „järelnõudmiseni.“ Ma ootasin, kesti ei nõudnud, tšingi tagasi.“

Hea mees. Sunnistajanna: „Kui kaebelune juua täis ei olnud, oli ta hea mees.“

Rohutunil: „Aga kas ta tihti ennast purju wõttis?“

Sunnistajanna: „Jah, just iga päew! . . .“

Meie ajal. „Kuulete, Seeni, teie ei ole täna jälle jõudnud kōiti tubasti koristada!“

„Ah, preiki, andke andeks, Tango tantsu õppimine wõtab nii palju aega.“

Wõta kumbast otjast tahes. „Noh, armsam Swan Swanowitš, kudas läsi täib?“

„Räbalaste, sõber, räbalaste. Tahan enese riigiteenistusse lahti paluda.“

„Kudas? Nüüd kus juba 25 aastat teeninud olete?“

„Jah, mis teha. Teenida on nüüd raske ja hirmus. Lugesite ju protsessi? Kinni mõistet! Mispärast? Tege wujeta oleku pärast. Näete. Ja Loharjerowi asja teate muidugi ka? Rah mõistet! Kinni. Mispärast? Wõimupirideft üleastumise pärast. Näete nüüd: keeruta kudas tahad, aga kaebeluste pingile sattud itka. Paremt juba waremalt putked teha, kui nahl weel terve on . . .“

Minult mitte . . . „Kōil räägivad minu kallist emast, et ta otje kuld oli, aga mitte inimene . . .“

„Jah, ainult mitte inime!“

Miljonäri kostus. Kadunud miljonärist Nathan Rotshildist jutustatakse järgmist lugu.

Tema kabinetti astus keegi walitsewa suguwõsa printsiidest.

Nathan Rotshild, kes mõndajugust ärikirja kirjutas, nokutas peaga, palus teda istuda ja kirjutas edasi. Nutumusest haawatud prints päris tema kōest walju, wäljalutsuwa häälega:

„Teate ka, kes ma olen?“

„Sean,“ wastas Rotshild, „minule ju teatati teiest. Ma õpetan warsti kirja ja olen siis walmis teie teenistussele. Istuge tooli peale.“

„Mina olen prints X,“ nõudis kōlaline weel walfemine.

„Hea küll,“ wastas Rotshild, „wõtte niisugusel juhtumisel siis kaks tooli.“

Betrogradis „Ühiselu“ raamatukaupluses,

Офицерская № 5, on kōil „Seaduse“ kirjastusel ilmunud raamatud saadawal.

N. B. Üstikute numrite ostjaid palume lahkest tēhele panna, et neile ostmisel mõnda teist „Meie Matsi“ nime- ja kujulist lehte meie lehe asemel kätte ei pistetaks.

Дозв. воен. цензурою. Wastutaw toimetaja Jakob Jaason. Wäljaandja J. Muni. M. Schiffer'i trükk, Tallinnas

EESTI
RAHVUSRAAMATUKOGU
AR